DARBININKAS

XLV NR. 34. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽIS - MAY 6, 1960 675 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Kongresas pasisakė už pavergtųjų tautų klausimą viršūnėse

Nes jei sovietai palauš pavergtųjų dvasią, tai tada jie užpuls mus

Atstovų Rumai, turėdami prieš akis viršūnių konferenciją, gegužės 2 priėmė rezoliuciją dėl rytų ir vidurio Europos pavergtų tautų.

Rezoliucija išskiričiuoja sutartis, kurias Sovietai yra sulaužę, pavergdami rytų ir vidurio Europos tautas ir neleisdami jom išspręsti savo likimo laisvais rinkimais.

Rezoliucija primena Amerikos pakartotinį atsisakymą tiesiogiai ar netiesiogiai pripažinti pavergtų tautų dabartinį statusą; primena Amerikos įsitikinimą, kad

"teisinga ir patvari taika yra neįmanoma neatstačius rytų ir vidurio Europos pavergtųjų tautų laisvės, nepriklausomybės ir tautinio suverenumo, o to Jungtinės Amerikos valstybės yra pasiryžusios siekti visais galimais būdais".

Rezoliucija baigiama praktine išvada:

"Kongresas reiškia viltį, kad prezidentas ateinančioje viršūnių konferencijoje energingai sieks atstatyti pavergtųjų tautų pagrindines laisves ir svarbiausias žmogaus teises. Rezoliucijos iniciatorius buvo Clement Zablocki užsienių komisijos narys. Jį parėmė kongresmanai: Bentley, Aspinall, Daddario, Donohue, Julski, Farbstein, Flood, Forand, Johnson, Kelly, Koegh, Kluczynski, Laird, Lane, O'Konski, Price, Reuss, Santagello.

Kongresmanas Zablocki, siūlydamas rezoliuciją, argumentavo:

Latvijos, Lietuvos, Estijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos, Bulgarijos, Rytų Vokietijos, Ukrainos ir visų kitų pavergtų kraštų gyventojai šiandien gali sudaryti pusiausvyrą tarp patvarios taikos ir paskutinio karo ...

Sovietų Sąjunga žino ir negali pasiklauti tais gyventojais atveju, jei kiltų trečias pasaulinis karas. Aš sakiau pakartotinai, kad šaunūs gyventojai šiose pavergtose tautose, kurios turėjo tradiciją palaikyti ryšius su demokratiniais Vakarais, nori kaip laisvi žmonės atstatyti savo tradicinius santykius su mumis. **Jei Sovietų Sąjungai pasisektų kada sulaužyti šitų pavergtų tautų dvasią brutalia jėga ir nuolatiniu "smegenų plovimu", tada ji nedelstų užpulti mus. Tų pavergtų žmonių dvasia šiandien labiausiai sulaiko nuo karo ir yra didžiausia taikos garantija. Mes turime palaikyti tą dvasią gyvą...**

"Svarbu, kad ta rezoliucija būtų priimta, nes niekas kitas taip nesukrėtė Sovietų Sąjungos, kaip pereitų metų rezoliucija dėl pavergtų tautų, kada mes turėjome Pavergtųjų Tautų Savaitę šiame krašte".

Kodėl pavergtųjų klausimas svarbus kaip tik dabar viršūnių konferencijoje? Zablockis paaiškina:

Net jei nusiginklavimo klausimu viršūnių susitikime būtų pasiekta susitarimo, tai jis nebūtų vertas nė to popierio, kuriame jis bus surašytas, "kol mes neturime konkretaus įrodymo, kad Sovietai laikysis tokio susitarimo". Įrodymas bus tada, kai bus išspręsti neišspręsti politiniai klausimai, kurių vienas yra pavergtosios tautos.

Rezoliucija buvo priimta vienu balsu. Panašią rezoliuciją senatui yra pateikęs sen. Douglas, bet ten ji dar nesvarstyta.

PRINCESE MARGARITA ir Anthony Charles Robert Armstrong-Jones susituokia gegužės 6. Ji pasirinko šiuolaikinį senesnį tekstą, kuriuo ji pasižadės "mylėti, gerbti ir klausyti". Paskui jaunavedžiai keliaus penkiom savaitėm laivu į Vakarų Indiją. Darbiečiai kėlė triukšmą, kad per brangiai visos iškilmės valstybei kaštuos — keturis kartus kaip Elzbietos.

SKATINA MINĖTI

Kas numatoma padaryti ryšium su sovietinės agresijos prieš Lietuvą dvidešimtmečiu

Tam reikalui yra sudaryta bendra baltų Laisvės Taryba. Joje lietuviam atstovauja prel J. Balkūnas, V. Sidzikauskas, J. Šlepetys, A. Trimakas.

Lietuvių atstovai pasiūlė bend rus minėjimus:

1. New Yorke birželio 12 surengti masinį mitingą. Prieš mitingą — pamaldos šv. Patriko katedroje ir evangelikų bažnyčiose. Po mitingo — demonstracijos su plakatais prie Sovietų delegacijos Jungtinėse Tautose.

2. Rugpiūčio pradžioje Pavergtųjų Europos Tautų Seimas pareikš savo solidarumą Baltijos valstybių atžvilgiu. Seimo nutarimai bus taikomi Jungt. Tautom ir laisvųjų valstybių vyriausybėm.

3. Tolimuose ir artimuose kraštuose — Japonijoj, Kinijoje (Formozoje), Indijoje, Burmoje ir kituose artimųjų ir tolimųjų Rytų kraštuose, — talkinant Pavergtųjų Europos Tautų Seimo atstovybėm tuose sąrašuose taip pat numatyta tinkamai priminti Baltijos valstybių tragediją.

4. Liepos mėn. latvių iniciatyva planuojamas lietuvių, latvių ir estų kilmės amerikiečių sąskrydis Washingtone. Šios manifestacijos taikinys būtų JAV vyriausybė, kongresas ir spauda.

5. Australijos, Europos, JAV, Kanados, Pietų Amerikos, Zelandijos lietuviai labai prašomi, prisitaikant prie aukščiau minėtų datų — birželio 15, liepos 15, liepos 21, rugpiūčio 3 — bendrai su latviais ir estais stengtis suorganizuoti atitinkamas manifestacijas pagal vietos galimybes ir sąlygas.

Kur nėra nuolatinių bendrų baltiečių organizacijų, vietos lietuviai prašomi imtis iniciatyvos sudaryti bendrus lietuvių, latvių, estų komitetus protesto ir ryžto demonstracijom pravesti.

AMERIKIETĖ MOTINA 1960 išrinkta Emerald Lucy Berman Arbogast, 73 metų iš Los Angeles. Ji yra dešinėje, šalia jos Mrs. D. A. Polin, pirmininkė komiteto, kurį motiną rinko.

Veiksniai buvo Washingtone

Pavergtosios Europos Seimo delegacija gegužės 3 lankėsi valstybės departamente pas sekretoriaus pavaduotoją Davies. Ryšium su viršūnių konferencija delegacija įteikė memorandumą. Patyrė, kad Vakarų vyriausybės tariasi dėl galimybės iškelti pavergtųjų klausimą konferencijoje. Delegacija pabrėžė reikalą

pavergtųjų klausimą prisiminti ne tik kaip sovietinio žiaurumo ar sovietinio sutarčių nesilaikymo bei agresijos pavyzdį, bet kaip politinę problemą, kuri laukia sprendimo.

Delegacijoje buvo pirmininkas P. Zenkl, vicepirmininkas V. Sidzikauskas, nariai S. Korbonski ir J. Koevago.

ALTO NARIAI TAIP PAT LANKĖSI DEPARTAMENTE

Alto Vykdomojo komiteto nariai P. Grigaitis ir M. Vaidyla bei Informacijos biuro direktorė M. Kižytė balandžio 29 buvo priimti valstybės departamente sekretoriaus pavaduotojo Hendersono. Alto vardu buvo įteiktas taip pat memorandumas ryšium su viršūnių konferencija.

Pirmadienį bei antradienį lankėsi viceprezidento Nixono įstaigoje ir kt.

VEIKSNIŲ POSĖDIS WASHINGTONE

Šeštadienį, balandžio 30, Washingtone posėdžiavo Alto vykdomasis komitetas, Vliko pirmininkas ir Laisvės komiteto pirmininkas. Dalyvavo taip pat Lietuvos atstovas.

Buvo svarstyti šie klausimai: žygiai ryšium su viršūnių konferencija, ryšium su sovietinės agresijos prieš Lietuvą dvidešimtmečiu; svarstyti taip pat santykiai tarp laisvųjų lietuvių ir pavergtos Lietuvos, laisvinimo veiksnių bei organizacijų tarpusavio santykiai ir organizacinės vienybės reikalas.

NUŠOVĖ AMERIKOS LĖKTUVĄ IR GRASINA RAKETOM

Chruščiovas prieš Nixono buvimą viršūnių konferencijoje

Chruščiovas gegužės 1, sekmadienį, vyriausioje tarybos (parlamente) išvadino Ameriką agresorium, grasino raketom ir skundu Saugumo Tarybai dėl agresijos.

Skelbė, kad Amerika atsiuntė lėktuvą viršum Armenijos, kuris buvęs nušautas. Esą tas lėktuvas reiškia tiesioginę agresiją, dėl kurios Sovietai kreipsis į Saugumo Tarybą, o jeigu dar sykį pasikartos, tai Sovietai griebsis raketų.

KAS TAS LĖKTUVAS?

Amerikos kariniai sluoksniai spėja, kad tai galėjo būti kalbama apie lėktuvą, kurio Amerika sekmadienį pasigedo Turkijoje. Tai buvo Amerikos aeronautikos administracijos vienvietis laktuvas Lockheed U-2, pakilęs tą dieną metereologiniais tikslais. Jo paskutinis pranešimas buvo gautas, kada jis buvo pietų rytų Turkijoje viršum kalnų per 100 mylių nuo Sovietų sienos.

Kai Chruščiovas kalbėjo apie Amerikos "agresiją", salėje šaukė: "Mirtis agresoriui", "šalin banditai".

PRIEŠ NIXONĄ

Chruščiovas, kalbėdamas apie viršūnių konferenciją, didžiausią nepasitenkinimą pareiškė, kad prezidentas Eisenhoweris apriboja savo buvimo laiką Paryžiuje ir savo vietoj siunčia viceprezidentą Nixoną. **Jei amerikiečiai nori, kad konferencija nepasisektų, kalbėjo Chruščiovas, tegul siunčia Nixoną. Jį siųsti į viršūnių konferenciją esą tiek pat kaip siųsti ožką kopūstų saugoti.**

RUBLIO REFORMA

Kalbėdamas apie ūkinį gyvenimą, Chruščiovas paskelbė naują staigmeną Sovietų Sąjungos piliečiam — piniginę reformą, kurioje dešimt dabartinių rublių bus laikomi vienu rubliu. Tai ne pirma tokia sovietinė reforma. Ji siekia atimti iš žmonių visas galimas santaupas iš naujo.

Chruščiovas stiprinasi

Maskva gegužės 4 paskelbė dideles permainas vyriausybėje ir partijoje. Partijos ir vyriausybės viršunėje pasilieka Chruščiovas. Arčiausiai prie savęs pastato Kozlovą, kuris iš min. pirmininko pavaduotojų perkeliamas į partijos sekretoriatą, ir A. Kosyginas, kuris perima buvusią Kozlovo vietą, o anksčiau buvo planavimo komisijos pirmininkas. Chruščiovo patikimiausia ir vienintelė moteris vyriausybėje Furceva perkelta į švietimo ministeriją — norima sustiprinti ten ištikimybę. Kiričenko ir keli kiti dėl riaušių Kazachstane nesulikvidavimo laiku išsiųsti į provinciją. Spėjama, kad Chruščiovas sustiprino savo poziciją jaunesnėm sau ištikimom jėgom.

Kennedy pradeda lenkti Nixoną

Gallupo institutas rado, kad sen. Kennedy populiarumas auga, Nixono mažta. Pernai Nixonas lenkė Kennedy — už Nixoną pasisakė 53 proc., už Kennedy 47. Šiemet balandžio mėn. priešingai — už Kennedy 54, už Nixoną 46.

Už visus kitus demokratų kandidatus Nixonas surenka daugiau. Kas už Nixoną balsuoja? Už jį pasisako 91 proc. respublikonų, 13 demokratų, 51 nepriklausomų; už Kennedy 9 proc. respublikonų, 87 demokratų, 49 nepriklausomų.

Jeigu renkami Nixonas ir Stevensonas, tai balsavimas atrodytų taip: už Nixoną 93 resp. 19 demokratų, 59 nepriklausomi, už Stevensoną 7 resp. 81 demokratas, 41 nepriklausomas.

Išvada prašosi — jei demokratai nori laimėti, kitas kandidatas vargiai duos jiem laimėjimą kaip Kennedy. Ypačiai tuo, kad Kennedy gali atitraukti didesnį procentą dar ir respublikonų balsuotojų.

— Vokietija susitarė su Prancūzija dėl bazių. Vokietija gaus 3 aedromus aviacijai treniruoti ir sandėlius ginklam.

— Malenkovas, kurį Chruščiovas 1957 išsiuntė į Ust Kamenogorską elektros stoties direktorium, dabar jau iš ten išimtas. Kur dėtas — nepranešė.

GIMS IR PARYŽIAUS DVASIA

Bet iš jos dar mažiau laukiama, nei iš Ženevos ir Camp David dvasios

Viršūnių konferencijos, pradedant nuo Jaltos ir Potsdamo, skelbiasi pagimdžiusios "dvasias", kurios pradėsiančios naują gyvenimą. Bet visos tos "dvasios" greit išgaravo. Išgaravo jau "Ženevos dvasia" ir "Camp David dvasia". Dabar Paryžius pagimdys kokią "dvaselę".

BE DIDELIŲ VILČIŲ

Ankstesnių "dvasių" liūdnas likimas išmokė Amerikos visuomenę dabar be džiūgavimo ir vilčių žiūrėti į Paryžiaus būsimą "dvasią". Paryžiaus konferencijai Amerikos visuomenė labiau paruošta nei ankstesnėm. Unijų, redaktorių konferencijose ir spaudoje buvo sudaryta dvejopa nuotaika:

1. Iš Paryžiaus reikia laukti daugiau tik propagandos. Galbūt propagandos reikalui Chruščiovas prieš konferenciją paskelbs kokią sensaciją, kaip vykdamas į Ameriką.

2. Visuomenė nuteikta, kad Vakarai konferencijoje turi laikytis tvirtai. To tvirtumo gali būti du laipsniai: atmesti nepriimtinus sovietinius siūlymus, pareikšti savo vakarietinius siūlymus. Net ir respublikonų vadovaują kai kurie asmenys (Rockefelleris) pasisakė prieš tenkinimąsi pirmąja pozicija, reikalavo imtis iniciatyvos.

Už iniciatyvą pavergtųjų reikalu, nors jų padėtis vargiai pasikeis

Dėmesio vertos savai iniciatyvai sugestijos, išėjusios iš Kongreso. Atstovų Rūmų priimtoji rezoliucija yra antros rūšies — sugestijos iškelti tarp tų reikalavimų ir pavergtųjų kraštų klausimą. Ligi šiol būdavo suminimi pavergtieji kraštai sovietiniam brutalumui, agresijai, sutarčių laužymui parodyti. Pavergtieji buvo tarytum kuoka sudrožti per labai išaugusius Sovietų ragus, kad jais nebadytų tų, kurie yra dar laisvi. Ir pavergtųjų kraštų atstovai tenkinosi prašymais, kad Vakarai laikytųsi tos pačios linijos, t.y. nepripažintų, nesankcionuotų status quo. **Šio meto sugestijos ir iš Pavergtosios Europos seimo ir iš Kongreso siekia daugiau — pastatyti pavergtųjų klausimą kaip patvarios taikos išlaikymo veiksnį.**

Tokios yra sugestijos. Bet politika, taigi ir viršūnių konferencija, yra tiesioginėje prezidento žinioje. Kiek jis tom sugestijom pasiduos, galima tik spėlioti. Primintina tik pora smulkmenų. Viena, spauda praleido negirdom Kongreso rezoliuciją. Antra, rezoliucijos projekte departamento iniciatyva buvo imtasi švelnesnio įpareigojimo prezidentui: vietoj termino "Kongresas skatina" prezidentą pavartota "Kongresas turi vilties", kad prezidentas...

Iš kitos pusės smulkmėnos: po keliolikos metų valstybės sekretorius priėmė Baltijos valstybių atstovus asmeniškai; neprieštaravo Lietuvos atstovybės personalui sustiprinti. Tai vis smulkmenos, kurios gali būti ženklai, kad pavergtųjų klausimas Paryžiuje pasiliks tokioj pat padėtyj.

O tačiau apie juos kalbėti reikia, nes tai labiausiai demaskuoja Chruščiovą

Politikos vykdymas ir politinė opinija gali ir nesutapti. tis kietai ir reikalauti daugiau Bet opinijos sudarymas laikyturi didelės reikšmės rungtynėse su Maskva. Our Sunday Visitor mini ištraukas iš knygelės "Handbook for Summit", kurią parašė pulk. Tom H. Hutton, Berlyno blokados metu Amerikos karinės informacijos viršininkas. Jis mini, kad Chruščiovas po atsilankymo Amerikoje kalbėjęs Peipinge Chou En-lai tokius žodžius apie Ameriką:

"Jei bus pakankamai Eisenhowerio pasekėjų, mes pasieksime, ko norime, nepaisant didelės opozicijos iš didelių sluoksnių. Jis yra labai diskretus ir nekiša nemalonių temų, kaip kai kurie Amerikos karo kurstytojai".

O dėl tų, kurie protestavo prieš Chruščiovo lankymąsi, minima, kad Chruščiovas 1959 rugsėjo 2 kalbėjęs:

"Yra Jungtinėse Valstybėse jėgos, kurios veikia prieš mus ir prieš tarptautinės įtampos atleidimą... Tos jėgos turėtų būti demaskuotos. Jos turėtų būti parodytos pasauliui, viešai pasmerktos. Jos turėtų būti atiduotos pragaro kankynėm" (Chruščiovas pomirtiniu gyvenimu netiki, tad jo lūpose "pragaro kankynės", gal būt, turi reikšti Sibiro koncentracijos stovyklas!).

Jei taip Chruščiovas vertina, tai belieka džiaugtis, kad **šiuo metu prieš viršūnių konferenciją Chruščiovas terado Amerikoje tik vieną, kuriam prikabino Lenino medalį už nuopelnus, o randa padidėjusį skaičių tų, kurivos jis norėtų matyti savo pragare.**

— New Yorke gegužės 3 padėjo pagrindus naujiem jezuitų universiteto Fordhamo namam prie Lincolno skvero. Namai užima du blokus kaštuos 25 mil. Juose galės gyventi 8,000 studentų.

Trumanas gavo žinią: kūdikiai gimė gerai...

Prieš penkiolika metų Potsdamo konferencijoje

Prieš 15 metų baigtas antrasis pasaulinis karas Europoje — Vokietija kapituliavo gegužės 7. Prieš 15 metų buvo nulemtas Vokietijos, Rytų Europos ir Tolimųjų Rytų likimas — vasario 11 Jaltos konferencijoje. Prieš 15 metų vienas iš svarbiausių tos konferencijos dalyvių, prezidentas F. D. Rooseveltas mirė baland. 13. Prieš 15 metų Roosevelto darbą tęsė jo įpėdinis prezidentas Harry Trumanas — liepos 17 iki rugpiūčio 2 Potsdamo konferencija. Prieš 15 metų prezidento Trumano įsakymu nuleista Hiroshimoje pirma atominė bomba. — rugpiūčio 6.

Kokią rolę suvaidino prezidentas Rooseveltas pasaulio likime, atkeldamas vartus Stalino agresijom ir okupacijom, dažnai su širdgėla ir kartumu ęsti minima kalbant apie Jaltos konferenciją. Mažiau žinoma, kaip laikėsi derybose su Stalinu jo įpėdinis prez. Harry Trumanas Potsdamo konferencijoje. Sukaktys davė progą spaudoje gausesniais priminimais išryškinti ir Trumano rolę.

Buvo 1945 liepos 16 ankstyvas rytas. Prezidentas Trumanas buvo tik ką atvykęs į Potsdamą. Jo štabo informacijos pareigūnas priėmė iš Baltųjų Rūmų šifruotą radijo žinią. Iššifravus ji buvo labai trumpa, tik trys žodžiai— **kūdikiai patenkinamai gimė.** Kai kapitonas padėjo pranešimą prezidentui Trumanui ant stalo, pastarasis paskaitė lyg nesuprasdamas, paskui linksmai pakartojo: "Babies satisfactorily born" ir šūktelėjo :"Tai puiku! Ačiū, kapitone".

POTSDAMO konferencijoje Churchillis, Trumanas ir Stalinas.

Išėjęs kapitonas galvojo, ką tas prezidento džiaugsmas gali reikšti? Negi jis būtų susilaukęs šeimos prieauglio? Žmona — lyg ne tie metai. Duktė — ji dar netekėjusi ... Kapitonui neatėjo į galvą, kad

tie babies reiškė naujos baisios jėgos gimimą — naujosios Meksikos dykumose vakar dieną buvo slapta susprogdinta atominė bomba.

Sutapo taip, kad atominė bomba sprogo tuo pačiu metu, kada Trumanas, 33-čias Amerikos prezidentas, lėktuvu buvo jau išskridęs į nugalėtą priešo teritoriją viršum Berlyno.

Nauja žinia vertė Trumaną greitosiom persvarstyti visą karinę strategiją ... Japonija dar nebuvo kapituliavusi. Štabo specialistai baiminosi, kad išsikėlimas į Japoniją gali pareikalauti iš Amerikos didelių nuostolių. Rooseveltas dėl to Jaltos konferencijoje mėgino pritraukti Sovietų Sąjungą į karą su Japonija. Ligi Sovietų divizijos galės būti permestos į Japoniją, galvojo Trumanas, nuo Vokietijos kapituliacijos reikės trijų mėnesių. Taigi Sovietai galės stoti į karą realiai tik rugpiūčio pradžioje. Nors strategai buvo įrodinėję, kad reikia Sovietų pagalbos, bet

Trumanas turėjo nemalonų nujautimą, kad bus negerai Sovietus įsitraukus į Aziją.

Jei mokslininkai dėl naujo ginklo teisingai galvoja, tai gal juo pasinaudoti ir apsieiti be Sovietų? Tos minties skatinamas, Trumanas išsikvietė tuojau atvykti į Potsdamą apsaugos sekretorių Stimsoną. Tegul jis smulkiai painformuos apie atominių bandymų vaisius.

AR PAINFORMUOTI APIE TAI CHURCHILLĮ?

Tuo tarpu atvyko į Berlyną ir prisistatė pas Trumaną Anglijos min. pirm. Churchillis. Trumanas niekad prieš tai nebuvo jo matęs asmeniškai. Kai Churchilis atvykdavo į Washingtoną, Rooseveltas nerado reikalo pristatyti jam savo vice-prezidentą Trumaną. Pirmu kartu susitikęs Trumanas privengė Churchillio, privengė jo galimo sarkazmo. Pasikalbėjimą Trumanas pradėjo nuo to, kad pasiteiravo, ar Churchilis neturįs pasikalbėjimui sudarytos programos. Churchillis, patogiai įsisėdęs kėdėje, atkišęs savo kiek per trumpas kojas į priekį, išsiėmė iš burnos cigarą, ir, linksmai žiūrėdamas į Trumana, kalbėjo: "Programa? O kam ji! Man jos nereikia".

Trumanui atrodė, kad Churchillio akyse žaidė ugnelės. Prezidentas tuojau pakeitė temą: "Matot, kaip čia atrodo, net rojalį jie čia man pastatė. Žinote, pone Churchili, niekas neatleidžia kaip įtampos, kaip muzika". Churchillis nustebo, paskui susigriebė ir prasijuokęs pritarė, kad tikrai taip. Po keleto nesirišusių kitų temų sunkusis anglas pakilo iš kėdės ir atsisveikino.

Tuo metu Trumanas Churchillio nepainformavo apie savo "babies".

PIRMIEJI SUSITIKIMAI SU STALINU

Stalinas atvyko į Berlyną traukiniu liepos 16. Tuojau buvo įsodintas į šarvuotą automobilį, kurį Sovietai buvo radę Hitlerio garaže, ir nugabeno į jam skirtą buveinę. O ji buvo laikoma nežinioje, saugojama kaip valstybės paslaptis nr. 1. Tą pat dieną Stalinas panoro matytis su Churchilliu. Churchillis pakvietė jį vakarienės.

Churchillis buvo nustebintas, kad

Stalinas vengė kalbėti apie Vokietijos likimą.

Jis kalbėjo apie Anglijos karalių Jurgį, pasakojo, kad rusai labai vertina Anglijos karalių, kuris duoda Anglijos imperijai tvirtybės; paskui pradėjo pasakoti anekdotus neva kaip savo nuotykius apie vokiečius. Esą Vokietijoje visada viešpatavusi drausmė, priešinga sveikam protui. Tai patyręs jis prieš pirmą pasaulinį karą, kada buvo atvykęs į Leipzigą į socialdemokratų kongresą. Jis sutikęs stoty 200 vokiečių socialdemokratų, kurie atvykę traukiniu ir prie išėjimo laukė ištisas dvi valandas, nes nebuvo valdininko, kuris paima iš jų geležinkelio bilietus. Taip jie ir nepakliuvę į kongresą.

Churchillis žinojo šitą seną anekdotą, žinojo, kad Stalinas niekad Leipzige nebuvo, bet jis juokėsi, nes jautė pareigą juoktis prieš Staliną.

Rytojaus dieną Stalinas prisistatė pas Trumaną (b. d.).

Vienus pasmaugia, kiti gimsta

Afrikoje balandžio 27 duota nepriklausomybė Togoland kraštui, kuris pasivadino Togo. Nauja valstybė yra šalia Ghanos. Buvo Prancūzijos protektorate. Gyventojų vienas milijonas.

Kings County Savings Bank atšventė 100 metų sukaktį

Kings County Savings Bank of Brooklyn balandžio mėnesį sušaukė susirinkimą, kurio metu Charles F. H. Brau, banko prezidentas, perskaitė laišką, gautą iš JAV prezidento D. Eisenhowerio, sveikinusio banką 100 metų jubilėjaus proga. Bankas įsisteigė 1860 balandžio 10. Laiške tarp kitko buvo sakoma: "Praėjusiame 100 metų laikotarpyje, pagerinant sąlygas ir padidinant gautą kapitalą, šis bankas suteikė puikų patarnavimą savo taupytojams. Per šį laiką, aš tikiu, bankas visoje apylinkėje įgijo daug nuopelnų už savo patarnavimus".

Valdybos įprastiniai susirinkimai dažniausiai būna banko pagrindinės įstaigos valdybos kambaryje, Eastern Parkway ir Nostrand Ave. Bet šimto metų sukaktis buvo paminėta pirmojoje valdybos įstaigoje, Broadway ir Bedford Ave. banke, kuris buvo pastatytas 1868.

Visi 14 valdybos nariai dalyvavo susirinkime. Prieš tai buvo pietūs gerai žinomoje Peter Luger's valgykloje Williamsburghe.

100 metų laikotarpyje 122 asmenys tarnavo šiam bankui kaip valdybos nariai. Dabartinę valdybą sudaro atvaizde regimi asmens. **(Skelb).**

KINGS COUNTY Savings banko valdyba. Sėdi iš k. į d.: dr. Joseph Tenopyr — pensininkas; Winthrop Taylor — advokatas ir valdybos narys nuo 1912; Charles F. H. Brau — banko prezidentas, Charles D. Behrens — valdybos pirmininkas. Stovi iš k. į d.:James B. Crane — viceprezidentas ir paskolų reikalams vedėjas; Bernard K. Schaefer — Schaefer-Klaussmann Co., Inc. valdybos pirmininkas; William J. Blanken, Jr. Inc. prezidentas William R. Donaldson — pripažintas sąskaitininkas ir advokatas; George H. Dayton — J. H. Monteath Co. direktorius ir viceprezidentas; William J. Ahern — Kings County Trust Co. viceprzidentas; Frederick H. Quell — M. H. Renken Dairy Co. direktorius ir skretorius, Donald G. G. Sinclair-White Weld Co. įnašų organizatorius, Everett M. Clark-Manufacturers Trust Co. viceprezidentas, Carl J. Neuman — C. J. Neumann Realty Corp. prezidentas.

1860 ŠVENČIAME ŠIMTMETINĮ JUBILIEJŲ 1960

PASKUTINIU NUTARIMU DIVIDENDAI IŠMOKAMI 3 3/4 % PER METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3½% normalaus ir ¼% specialaus priedo)

3 1/2% NORMALUS DIVIDENDAS PER METUS METŲ KETVIRČIAIS

NUO PADĖJIMO DIENOS apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užeikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų banko skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik jums!"

BROOKLYN, New York

Eastern Parkway Office: 539 EASTERN PARKWAY at Nostrand Avenue. Pirmadieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet. Pirmad. vakarais nuo 5 iki 8 v. PResident 3-7000

Brodway Office: 135 BROADWAY at Bedford Ave. Antradieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet. Pirmadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro. STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

KLAUSKITE PATYS SAVĘS

Į žemiau patiektus klausimus jums atsakys firma, kuriai rūpi geras patarnavimas prieš jums siunčiant

DOVANŲ PAKETUS Į U.S.S.R.

1. Ar firma yra patikima?
2. Ar yra tai įrodžiusi?
3. Ar ji rūpestingai supakuoja, išsiunčia ir paruošia visus reikiamus dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausias įpakavimui dėžes?
5. Ar ištikro ši firma dirba daugiau, kaip 25 metus?
6. Ar ji yra oficialiai patvirtinta?

Atsakymas bus TAIP į visus aukščiau patiektus klausimus, jeigu jūs savo dovanų paketus siųsite per bet kurį iš skyrių:

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut St. PHILADELPHIA 6, PA. WAlnut 5-3455

4102 Archer Ave. CHICAGO 32, ILL. FRontier 6-6399

1313 Addison Rd. Cor. Superior Ave. & 71 St. CLEVELAND 3, OHIO UTah 1-0807

1991 Broadway NEW YORK 23, N. Y. LYceum 5-0900

6446 Michigan, Ave. DETROIT 10, MICH. TAshmoo 5-7580

683 Hudson Ave. ROCHESTER 21, N. Y. BAker 5-5923

979 So. Broad St. TRENTON, N. J. EXport 4-8085

NEWARK 2, N. J. 263 Market St. MArket 3-1968

390 W. Broadway S. BOSTON 27. MASS. ANdrew 8-8764

346 Third Ave. PITTSBURG 22, PA. GRant 1-3712

851 Hollins Street BALTIMORE 1, MD. MUlberry 5-5787

SIŲSKITE JŪSŲ PAKETUS TUOJAU MUMS MES JUOS IŠSIŲSIME GREIČIAU

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

SAV. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street EVergreen 7-2155

Brooklyn 11, N. Y. Resid. ILlinois 8-7118

1924 1960

SCHUYLER SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Kearny, New Jersey

KEARNEY, New Jersey

vienintelė LIETUVIŲ TAUPYMO ir SKOLINIMO DRAUGIJA New Jersey ir New York'o valstybėse.

Įsidėmėkite šiuos svarbesniuosius dalykus:

1. Draugija moka 3¾% savo taupytojams;
2. Nuo 1960 m. liepos (July) 1 d. mokės 4%
3. Saugi vieta pinigams taupyti, nes kiekviena sąskaita yra apdrausta "Federal Savings and Loan Insurance Corporation". Vadinasi, viena šeima gali turėti kelias sąskaitas ir kiekviena jų bus atskirai apdrausta.
4. Draugija yra narys "Federal Home Loan Bank".
5. Geraiusiomis sąlygomis duodamos paskolos (morgičiai) namams įsigyti.
6. Plačiai veikia "Christmas Club".

Draugijos adresas: 24 Davis Ave., Kearny, New Jersey

Telef.: WYman 1-0001 WYman 1-7260

JULIUS PAKNIS, Prezidentas

P. W. VELEVAS, Sekretorius

J. BELZA, Iždininkas

JULIUS KUMPIKAS ELEKTROS MOTORŲ TAISYMAS 119 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.

ELEKTROS MOTORAI • VANDENS POMPOS
ORO KOMPRESORIAI • DULKIŲ SIURBLIAI
ELEKTR. VĖSINTUVAI • ELEKTR. GRĄŽTAI

Mėsinių ir saliūnų šaldymo sistemos pilnas aptarnavimas
Papildomas gazas — Sudedami nauji vamzdžiai
Atidara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 5 iki 8 v. v., šeštadieniais — visą dieną.
Dėl didesnių užsakymų skambinti STerling 9-6534 (po 8 val. vak.)

AR JŪS NEPERMOKATE už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS (Petrauskas)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

84-14 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS

106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

DARBININKAS Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES
Domestic yearly — $5.00
Brooklyn, N. Y. — $5.50
Half year — $2.50
Foreign — $6.50

PRENUMERATOS KAINA
Amerikoje metams — $5.00
Brooklyn, N. Y. — $5.50
Pusei metų — $3.50
Užsieniyje — $6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnių ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardės pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

Motinos laiškas iš Lietuvos

Laišką rašo motina, jau tikra senutėlė, einanti devintą dešimtį metų. Nei josios vardo, nei vietos nesiryžtame sakyti.

Laiškas rašytas sūnui, atkeliavusiam šiapus marių. Bet ji turi minty ir širdy daugelį Lietuvos vaikų, palikusių savo motinas ir gimtąją žemę.

Motinos dieną ji kreipiasi:

"Leiskite man prabilti į vaikus, esančius toli už marių. Prabilti balsu šimtų motinų, kurių veidais nurieda ašaros... Tik jos moka paslėpti savo ašaras skruostų raukšlėse".

Negali visai užslėpti žodžių, kada gyvenimo saulėlydis taip arti. Tad prisimena:

★

"Auginom jus, vaikeliai, skurdžiai, kartais net duonos stokodamos... Ganyti išleisdavau basom kojytėm... Tu nežinojai tada, nematei, kaip aš springau ašarom stovėdama tarpuvartėje.

"Mokinau aš kryžiumi ženklinti kaktą, maldos išmokinau kasdieninės. Daugiau gi nežinojau nieko: kas ten yra už tolimo miško, už mūs žemelės ežios... Tu, vaikeli, panorėjai išskristi. Nesipriešinau, nors širdį skausmas varstė. Nevieną naktį kniūbojau prie Smutkelio kieme, virpančiom rankom varstydama rožančių, kad dangus būtų tau dosnus.

"Palaiminau išeinantį prašydama dar kartą mylėti artimą, būti doru, nepamiršti namų. Bėgau dar takeliu paskui tave šaukdama: būki lietuviu, mylėki šią kryžių šalį, nepamirški medalikėlio, kurį užkabinau ant kaklo. Siūlas buvo lininis, nujas, ar nepametei jo kelionėje?... Tiesa, daug palaimos patyrei būdamas su juo drauge?"

★

"Metų praėjo daug. Karo audra išplėšė iš kitų motinų vaikus... Aš laiminga, kad širdyje nešioju tave, vaikeli, gerą, švelnų, tą patį, kaip kadaise... Žinau, kad tapai mokytas, kad mano visos svajonės išsipildė. Man taip gera...

"Mieli vaikeliai, jūsų visų gyslomis srovena lietuviškas kraujas. Čia, Lietuvoje, išmokote pirmąjį žodį, pirmąjį žingsnį įspaudėte šiose smiltyse, kur viskas dar tebegyva. Praminituose takeliuose kiekvieni metai naujai sužaliuoja žolė ir siunčia naują palaimą.

"Mieli mūsų senų motinų vaikai! Papasakokite jauniams praeitį mūs šalies; parodykite, kur yra senolių žemė; pasakykite, kad laukia jų gerų darbų ir pasiryžimų naujų. Jaunoji mama, papasakoki savo mažyliui apie tą sąmanotą pirkelę, kurioje gimei, apie tas sugrubusias rankas, kurios tave nešiojo".

★

"Aš jau tuojau išeisiu. Išeisiu kartu su savo saulėlydžiu. Išeisiu negalėdama palaiminti tavo galvelės. Todėl aš kiekvieną vakarą kryžiumi ženklinu tą šalį, kur esi. Išeisiu su savo mintimis, bet mielą motinišką globą paliksiu kitai motinai — Lietuvai tėvynei".

Čia laiškas nutrūksta. Ne visas jis pasiekė tą, kam buvo rašytas. Bet ir to pakanka, kad Motinos dieną prisimintume, ką mums reiškia motina ir ką reiškia tėvynė.

Vyskupas įžengė į nedidelę ir neišpuoštą priėmimo salę

Italų žurnalo "Il Tempo" korespondentė Wanda Gawronska lankėsi Rygoje ir Vilniuje. Ji pirmoji iš užsieniečių kalbėjosi su Rygos vysk. Strods ir Vilniaus vysk. Steponavičium. Leidimą gauti buvo labai sunku. — Jos aprašymui, verstam iš italų kalbos, antraštėles sudėtos redakcijos.

Aš buvau tikra, kad mane seka. Sniegas buvo sušalęs į ledą. Slidinėjau, tačiau vienas vyras praėjo, nekreipdamas į mane dėmesio. Paskui pamačiau, kad jis įėjo pro vartus, ir prisišliejo prie sienos. Buvo dar tamsu. Palei pilkai mėlsvus seno Rygos centro mūrus skubėjo kažkoks šešėlis. Jaučiausi nejaukiai. Vienos gatvės gale pasirodė maža, gotiško stiliaus bažnytėlė. Tokia pilka ir smaili, jog atrodė pažįstama, nes buvo panaši į bažnytėles, kurias visada matydavau. Įėjus į vidų, išgirdau žmones, giedančius man nesuprantama kalba. Bažnytėlės šviesos tik silpnai apšvietė blankias besimeldžiančias figūras. Kažkas į mane pažiūrėjo. Buvo lengva pastebėti, kad buvau svetima. Mišios jau buvo prasidėjusios, ir aš atsiklaupiau prie konfesionalo.

AŠ ESU IŠ ROMOS

Kunigas prabilo į mane latviškai, bet aš nesupratau. Jam atsakiau vokiškai, vadinasi, kalba, kurią beveik kiekvienas kultūringas latvis moka. Atlikau išpažintį. Kunigas nič nieko manęs neklausė. Jam pasisakiau, kad esu italė, kad atvykau iš Romos. Paklausiau, ar negalėčiau su juo pasimatyti zakristijoje. Sekė ilga tyla. "'Rom"... tarė. Suabejojau, ar jis mane suprato. "'Lauksiu jūsų po mišių" — sumurmėjo ir konfecionalo langelis užsidarė.

KUNIGO RANKOS DREBĖJO

Įėjus į zakristiją, pamačiau, kad kunigas rankose turėjo ir vartė nudėvėtą brevijorių, tačiau į mane vos tepažvelgė. Atrodė, kad jis taip jaudinosi ir jo rankos drebėjo, kad nedrįsau jo daug klausti. Pagaliau, juk jis nežinojo, su kuo turi reikalo. Buvo žemo ūgio, liesas ir jo sutana jam aiškiai buvo perdidelė.

"Ar kada matei popiežių?" — paklausė. Ir dar pridėjo: "Aš jo niekada dar nemačiau, net ir nuotraukoje. Aną, mirusįjį, pažinojau, bet šio nemoku nė įsivaizduoti". Kalbėjo nuleidęs akis ir vis vartydamas brevijorių. Paskui padėjo brevijorių ant staliuko ir sunėrė rankas, kad jos nedrebėtų. "Labai atsiprašau, bet supraskite, mūsų visų nervai kiek sukrėsti". Kai jo paprašiau, kad norėčiau pamatyti vyskupą, man patarė kreiptis į kūriją. Supratau, kad per ilgai būdama zakristijoje, galėjau jam padaryti nesmagumų, todėl atsisveikinau.

SUNKU MATYTI VYSKUPĄ

Už bažnyčios sustabdžiau vieną praeinančią moterį. Jos vokiškai paklausiau, kur galėčiau rasti kūriją. "Aš kaip tik į tą pusę einu — atsakė — ir, jei norit, palydėsiu". Ji sakė, kad bus sunku pamatyti vyskupą. Gal net negalima. Iš tikrųjų, kūrijoj man pasakė, kad norint kalbėti su vyskupu **pirma reikia gauti civilinės valdžios leidimą. Vienintelis, kuris tokį leidimą galėjo duoti, buvo sovietinis valdininkas, direktorius katalikų kulto reikalams.**

Taigi dar ir šiandien, po dvidešimt metų okupacijos Baltijos respublikos yra uždaros svetimšaliams lankytojams. Tiktai sostinės prieš kurį laiką buvo "atidarytos turistams", tačiau sovietinė vyriausybė daro viską, ką tik gali, kad apsunkintų iki desperacijos 4 mil. Romai ištikimų katalikų Pabaltyje gyvenimą ir visokiais būdais jiems trukdo susižinoti su užsieniečiais.

LENGVA MATYTI ARTISTĘ

Sugrįžus į viešbutį prašiau savo oficialiojo palydovo p. Biron išrūpinti man pasimatymą su vyskupu. Jis dėl to pasirodė labai nustebintas, ir ieškojo visokių pretekstų, kad mane nuo to sumanymo sulaikytų. "Dėl ko — sakė, — neini aplankyti ortodoksų vyskupo, kuris yra mano draugas? Man būtų daug lengviau jus suvesti su juo, kai tuo tarpu su katalikų vyskupu aš neturiu jokių ryšių". Ar ir Zidra Rittenberg neturi su juo jokių ryšių?" paklausiau Zidra Rittenberg — tai latvių Sofia Loren. Kino artistė P. Biron man parūpino su ja pasikalbėjimą be jokių sunkumu.

"IŠVYKO" NIEKUR NEKELIAUDAMAS

Pagaliau man patarė pasikalbėti su kulto direktorium katalikų tikybos reikalam, bet sakė, kiek jis žinąs, kad katalikų vyskupas šiuo metu esąs iš miesto išvykęs. Jam atsakiau, kad mano žiniomis jis kaip tik esąs mieste.

Rytojaus dieną man pranešė, kad katalikų kulto reikalam direktorius ką tik išvykęs į Maskvą ir kol jis negrįš, negalėsiu vyskupo matyti. Ryžausi užsispirti, ir po to mano kelionės palydovas nebegalėjo išvengti bent nuvykti su manim į švietimo ministeriją. Sužinojau, kad mano ieškomasis valdininkas visai nebuvo išvykęs į Maskvą, tik atsitiktinai nebuvo jo įstaigoje. Pasakiau, kad **neišeisiu, kol negausiu reikiamo leidimo, ar bent oficialaus rašto, kad tokio leidimo man negali duoti.**

Šiuo metu įsimaišė ortodoksų tikybos reikalam viršininkas ir išaiškinęs man, kad jis negali parūpinti man pasimatymo su kataliku vyskupu, visai sumišęs ir nugręžęs veidą, tarė: "Leidimo? Leidimo pamatyti vyskupą? Tau nereikia jokio leidimo. Matai, pats vyskupas nenori jūsų priimti, o jūs sakote, kad reikia kažkokio leidimo. Aišku, kad jis nenori jūsų priimti".

"Jei nereikia leidimo, tai tuojau pat eikime pas jį, ir tamsta, p. Biron, palydėkite mane".

Jau būvo popietis, ir jie dar bandė paskutinį kartą mane įtikinti, kad šiuo metu kūrijoje jau nebebus nė vieno žmogaus. Bandė net kažkokį numerį sukti ir kalbėti telefonu ir pasakyti man, kad kūrijoje jau niekas nebeatsako.

Iš K. į D.: italų korespondentė Wanda Gawronska, Rygos vysk. Strods, kulto reikalų vicedirektorius E. Biron.

Aš tačiau buvau tvirtai nusistačiusi, ir dėl to vistiek išvykome.

PALYDOVAS SUMIŠĘS

Pakeliui p. Biron negalėjo paslėpti savo sumišimo ir susirūpinimo dėl asmens, su kuriuo mums greit teks susitikti veidas į veidą. Klausinėjo mane, kaip jis turįs laikytis akivaizdoje aukšto Bažnyčios dignitoriaus, ar jam reikia priklaupti: sakė, kad jei būtų anksčiau žinojęs, kad turės mane lydėti pas vyskupą, būtų bent kostiumą pasikeitęs. Paskambinau prie mažų medinių durų, ant kurių buvo užrašyta: **Archidiocesis Riga Kurija.** Laukė prie namų nebuvo nieko. Vienas jaunas kunigas mums atidarė. Pasakiau jam, kad esu katalikė iš Romos ir, kad norėčiau pareikšti vyskupui savo pagarbą.

VYSKUPAS STRODS

Pamatęs valdžios automobilį ir pažinęs mano palydovą, tuojau mus jis įleido. Vyskupas Strods tuo metu greičiausiai valgė pietus, tačiau man neleido ilgai laukti. Po kelių minučių vyskupas įžengė į nedidelę ir neišpuoštą priėmimo salę, kurioje mes jo laukėme. Tai žmogus per 60 metų amžiaus. Atviro veido ir stambaus sudėjimo. Buvo kurį laiką išvežtas ir kalinamas, tačiau jo išraiška buvo švelni ir maloni. Pabučiavau jo žiedą. Iš naujo paaiškinau jam vokiškai, kas aš per viena. Jautriai nusišypsojęs, parodė man sėstis ant nedidelės sofos, ir visi atsisėdome. Su pasididžiavimu parodė albumą su fotografijomis iš mirusio arkivysk. Springovičiaus 1958 m. laidotuvių. Didžiulė minia žmonių ir jis pats su mitra paskui karstą. Paskui man dovanojo latvių arkivyskupo nuotrauką. Esant kartu p. Biron, pokalbis sunkiai mezgėsi. Vyskupas kalbėjo vokiškai, kalba, kurią visi supratome. Nebuvo patogu sakyti ką nors, ko p. Biron negalėtų suprasti. Paaiškino man, kad jis buvęs Italijoje prieš 30 metų, studijavęs Romoje Angelicume. Klausė, ar Roma labai pasikeitusi. Kalbėjo sunkiai, dusdamas.

(bus daugiau)

ALĖ RŪTA

ŽVAIGŽDĖ VIRŠUM GIRIOS

★

romanas

(5)

Rindė jau siekė dvidešimtį, kaip ir Uogelė. Abi dar penkiametės ištremtos iš senosios Ašuojos pro dūmus ir liepsnas. Lyg pro dūmus ir beatsimena tuos didelius, liūdnus įvykius. Kaip kryžiuočiai vijosi per krūmus, kapodami kardais žmones. Kaip žvėrys visą naktį stūgavo aplink pabėgėlių sukurtą ugnį. Kaip vyrai kovėsi su vilkais, o moterys ir vaikai, į medžius sulipę, drebėjo. Kaip visi jieškojo tokių saldžių šaknelių, pernykščių riešutų ir kitokių valgomų dalykų. Kaip skaudėjo ir skaudėjo tušti pilvai, o vaikams, neiškentus ir sąmanų prisikimšus, vidurius diegliai raižyte raižė; motinos verkė, nebeišmanydamos ką daryti. O paskui buvo gražu, kai aplinkui skraidė skiedros, pokšėjo kirviai, virto medžiai — rąstams, sienojams, jų naujoms troboms. Ir vėl dainos visur suskambėjo, vėl ašuojiečiai krutėjo kaip skruzdės. Vėl subaubė karvės jų naujoj buveinėj, subliovė avys ir jauni veršiukai, sukudakino vištos.

Jeigu seniai giliai tebedūsavo, tebeašarojo žuvusių, tai jaunimas kilo vešlus ir linksmas, kaip atželiančioj girioj medeliai, neboją pūvančių kelmų ir stuobrių, lipą per sausas šakas, besigrūdą pro nulinkusius ir paliegusius, į vieną tikslą — į saulę, į gyvybę. Tokiems, kaip Rindei, neliko viduje randų, nes žaizdos nebuvo gilios. Nusiverkė, perkentėjo nelaimę, sunkius metus ir užmiršo. Ko jiems trūko naujojoj Ašuojoj? Su savaisiais, kad ir nebe visais; gimtinėj, dar ir anapus ežero pastūmėtoj.

Kitų ir susugusių širdis kaip mediena: apibrūžinus, net prakirtus, žiūrėk, žaizda užsitraukia, užsideda plona, paskui storesnė žievė — ir kaip nebūta. Nė rando dažnai nelieka. Bet jautresniųjų taip greitai ir pigiai neužgydysi. Ir gamtoj, ir žmonių gyvenime. Apsitraukia paviršiuj, bet giliau — žaizda. Taip kai katrie ašuojiečiai, kad ir iš jaunesnių, liko visam gyvenimui tartum pakinkyti. Išvyti iš trobų, kuriose gimė, sudeginta arba išplėšta sunkiu darbu, sumanumu ir taupumu sukrautos gėrybių atsargos, išžudyta arba išvaryta į belaisvę daugelis mylimųjų. Ar užmirš motina vaiką? Ar negedės žmonos vyrų? Ar neprisimins seserys brolių? O tokiems, kaip Rimgaudas, kurio siela priimdavo ir atspindėdavo kiekvieną vaizdą, kiekvieną žmogų ar išgirstą naują žodį (ir neužmiršdavo), skaudūs pergyvenimai buvo žaizdos ir, drauge, jų vidaus praplitimas.

Rimgaudui nuolat kildavo, lyg ežere bangos, įvairūs klausimai: kodėl kryžiuočiai užpuldinėja, iš kur žmonėse neapykanta, kam skriaudžiami net nekaltučiai vaikai, ar ateis į lietuvių žemę kada ramūs laikai, be kryžiuočių, be priešų? Jis buvo tiktai ūkininkas ir karys, sąžiningai atliekąs abi tas pareigas, kai iš jo reikalaujama, bet jo protas ir siela troško siektis daug giliau, negu žagrė ir kardas pasiekia. Tokių nereta šitos žemės artojuose. Iš pirmo žvilgsnio jie — kuklūs žmoneliai: nedrįsta išsireikšti, savim nepasitiki, pas žynius, pas tariamus gudriuosius, patarimų kreipiasi, bet dažniausiai, kaip trijų brolių pasakoj, kvailutis už gudriuosius protingesnis būna. Taip ir ašuojiečių Rimgaudas. Ne tik jaunė, tarškuolė Rindė, jį netikusiu, nesusitupėjusiu, nedrąsuoliu aprėkdavo, bet ir Uoktė, kita sesuo, darbus bėgte apibėgdama, vis jo užkliūdavo, jį nuniūksėdavo, negerą žodį į jo pusę numesdavo.

— Pasitrauk iš čia, nedakepėli!

— Rimgaudai, sukis vikriau, į nesamas žvaigždes nespoksojęs!

— Kad tave laumė suriestų, toks netikęs! — šūkavo ant jo seserys.

Tiktai Tylonė, vyriausioji ir negražiausioji sesuo, Rimgaudą užtardavo, pavaduodavo. Tylonė neturėjo skaisčių veidų, skardaus juoko, ilgų žvilgančių kasų. Visa augšta ir liekna, kaip Rimgaudas, neturėjo dailių moteriškų iškilumų, kaip anos dvi seserys. Jos malonios mėlynos akys buvo visada lyg išsigandusios, kiek spoksančiai perdidelės. Todėl neturėjo Tylonė bernelio. Ir Rimgaudui nenoromis mergaitės į žaidimus ranką paduodavo, jeigu kada, labai retai, užeidavo ir jam noras pažaisti. Tylonė buvo negraži, o Rimdaugas nevykęs ...

Vargšė Žvaigždonė! Mėgino ji ir žolelėm tuodu savo vaikus rūkyti, ir pas žynius vaikščiojo, pati įvairiopai būrė, jų laimę pakreipti mėgino. Mylėjo ji visus vaikus, bet šitiems rodė daugiau širdies, nes žmonės jų labai nepamėgs. Žinojo Žvaigždonė. Neveltui ją žolininkė, pranašautoja vadino. Sužeista jos buvo širdis kruvinai: ta naktis prieš penkiolika metų prarijo vyrą ir jos mylimą ir vyriausią sūnų. Nei žuvusių tarpe nerado. Apraudoti, šventa ugnele nuskaidrinus iškilmingai palaidoti jų neteko, kaip kitus Ašuojos didvyrius. Išsivarė priešai juos, turbūt, į vergutę. Naktis prarymodavo Žvaigždonė, iki apsvaigimo žiūrėdavo į vakarinį ežero krantą: gal dar sugrįš, gal ištrūks iš kraugerių nagų, gal, sužeisti ir pakeliui pamesti, ropote gimtinėn atropos, atšliauš namo numirti, kad nors vėlės, savame krašte kūnus palaidojus, ramybę ir laimę rastų. Nesulaukė. Išdžiūvo ašaros, išseko viltis, sukepė širdis, ir mintyse jau palaidojo anuos, nelaimingus, gal ir vėlėmis po priešų kraštą tebeklajojančius, dausų šalelės nerandančius. Juk niekas tenai žmoniškai jų nepalaidos, ugnele kelio į dausas nepašvies, duonelės kelionei neįdės.

Žvaigždonė buvo motina. Ir kaip jai širdį beskaudėtų, vaikų rūpesčiai — virš visko. Taigi, ir plūkėsi po savo ūkelį, Rimgaudui vyriškus darbus nudirbti padėdama, į ruošą akį užmesdama, mergaites verpti ir austi pamokydama bei paragindama. O čia reikėjo Rindelę prižiūrėti, kad per smarkumą į šalį nepasuktų, o rūpėjo sūnaus keistumai, o vyresniosios dukterys jau už vyrų buvo leistinos. Taip ir prisimiršo kiek mirusiejį, kai gyvųjų reikalai degte dega.

Raminosi tik Žvaigždonė, kad jos vaikai geri buvo, nuolankūs dievams ir žmonėms. Nebuvo kokie patarškos, nei naktibaldos. Uoktę jau Sargūnas kalbino; budri motinos akis pastebėjo pirma visų. Geras bernelis, iš tvirtų namų, sumanių tėvų sūnus; Vydo, šaunaus kario ir žemdirbio, brolis. O Rindelė susidraugavo su Uogele, kaip du vandens lašeliai į vieną susiliejo. Visur abi lekia, rankomis susitvėrusios drauge dainuoja, jaunatviškas mintis viena antrai pašnibžda.

— Garbė dievams! — Lengvai atsidususi, mąstė Žvaigždonė, į abi mergaites, po žaidimo į duris einančias, žiūrėdama. Kaip ir visos čia esančios motinos, ji sekė būry savo vaikus, svarstė jų elgesį, akimis parinkinėjo geriausius jiems į poras, spėliojo jų ateitį. Ir tikėjo, kad visa bus, kaip jos dabar pramato, kaip jos trokšta.

Uogelė buvo iš geros giminės, rami ir paklusni dievams mergaitė, ne pliuškė, ne vėjogauda. Tokia Rindelę tik sutvardys, pritildys, o ne iš kelio išves.

Mergaitės, nejausdamos motinų minčių, nei žvilgsnių, sau pusbalsiai dainuodamos, išslinko į priemenę atsivėdinti.

Rimgaudas, paleidęs po žaidimo sesers ranką, nejučia sekė iš paskos. Užsimąstęs jis gal nematė ir Uogelės, prie Rindės prieinančios; nepastebėjo ,kad vyrų būrys telkėsi netoli durų dainai. Kai Varnagiris peštelėjo jį už rankovės ir pamojo galva į vyrus, Rimgaudas pasakė:

— Ateisiu.

Ir žengė į priemenę. Čia buvo vėsu ir erdvu. Anapus durų, menėje, susiūbavo vyrų daina, kaskart kildama augštyn. Dėdė Miltautas vedė. Rimgaudas pažinojo savo dėdės balsą (iš tolo būtų atskyręs), pranašiausią visame balsų liediny. Rimgaudas atsišliejo durų staktos, galvą į sieną atrėmė ir užsimerkė. Apie eiklų žirgą kalbėjo daina ir apie jo raitužėlį, narsų bernelį, išjojantį nedoro užpuolėjo už gimtinės vartų pasitikti. Žinojo Rimgaudas, kaip toji daina pasibaigs: žirgelis kris, raitelis žus, ir kraujo upė pro gimtinės vartus tekės. Tai sena daina. Sena ir tikra, kaip patsai gyvenimas. Rimgaudas jau matė tą dainą kartojantis daugely kovų; ir pats vos nevirto dainos dalimi. Ir suūžė dabar jo galvoje ta brolių ašuojiečių sutartinė, jo tėvo brolio vedama, baisiai liūdna vyrų ir žirgų dalia. Visų vyrų ir visų nekaltų gyvulėlių, prieš jų valią varomų į kraujo upę. Nuo užpuolėjų gintis, taip. Bet kamgi anie vyrai puola? Juk ir jie žūsta. Ir jų žirgai. Kraujo upė darosi bendra. Užtat juo gilesnė, juo baisesnė. Ir kam? Anie turi savo girias, savus namus, turtus ir savas šeimas. Ar jiems neužtenka? Kas juos pamokys taip nedaryti?

Rimgaudas atsimerkė, pasakė garsiai:

— Juos moko, bet jie neklauso.

— Kas ten? — pasigirdo tamsoje mergaitės balsas.

— O kas ten? — atsiliepė Rimgaudas, eidamas artyn į tą balsą.

(Bus daugiau)

Ką reiškia nepamiršti savo tėvynės?

DR. K. CIRTAUTAS
GEGUŽĖS 13 PROGA

Ne savo valia ateiname į šį pasaulį. Ne savo taip pat valia atsirandame iš kurios nors tautos ir krašto. Dievas leidžia žmonėm gyventi. Jis nuskiria jiem tautą ir šalį.

Dievo valia mes esame lietuviai, ir Jo valia Lietuva yra mūsų tėvų žemė. Žemė dabar kenčianti, prislėgta, nelaisvės ir skausmo surakinta. Ar galima to neprisiminti?

Ką reiškia nepamiršti savo kenčiančios tėvynės? Tai nereiškia prisiminti tiktai žodžiu. Tai nereiškia taip pat prisiminti vienu kitu darbu ir didesne ar mažesne pnigine auka, kai jos renkamos Lietuvai laisvinti. Tikras ir gilus nepamiršimas turi būti persunktas malda ir atgaila. Tik išskaidrėję karštos maldos ir nuoširdžios atgailos srovėje, mes ir mūsų vaikai būsime verti išvysti laisvą Lietuvą — Nekaltos Mergelės Marijos žemę. Mūsų sąžinė sako, kad yra neatšaukiamai svarbu bent vieną dieną metuose paskirti maldai ir atgailai tėvynės laisvės vardan. Tai turi būti ypatingos aukos diena. Tą dieną mums reikia pamiršti savo asmeninius rūpesčius, norus ir ilgesius, reikia atsipalaiduoti nuo savęs ir nuo žemės, nuo viso, ko nepakenčia sąžinė. Įskaidrinę savo sielą tobulo gailesčio ugnyje, drįsime pasikalbėti su Dievu svarbiu reikalu — gimtosios žemės išlaisvinimo reikalu.

Kai motinos gyvybė yra pavojuje, jos geras sūnus, visa palikęs, skuba pas geriausią dak tarą, prašo jį tvirtais ir karštais žodžiais, išreikšdamas jam pilnutinį pasitikėjimą, ir nesigaili bet kokios aukos, nes trokšta išgelbėti nuo mirties savo mielą motiną. Mūsų motinos, Lietuvos, gyvybė dabar yra pavojuje.

Dažnai atrodo, kad tik Visagalio Dievo ranka ją tegali išgelbėti — išvesti į gražesnį gyvenimą, į laisvę. Tai mes jaučiame kiekvieną dieną, skaitydami politinius pranešimus. Maldos bei atgailos dienoje mes turime su ypatingu atsidėjimu prašyti Visagalį išlaisvinimo malonės mūsų pavergtai tėvynei. Mūsų maldos žodžiai bus stipresni ir reikšmingesni, jie patiks labiau Dievui, jeigu jie plauks iš mūsų širdies, nuskaistintos atgailos ir maldos.

Juo daugiau pajusi skausmo aukodamas, juo karštesnėje atgailos ugnyje degsi, tuo tyresnė bus tavo širdis ir tuo malonesnis bus jos troškimas Dievui — tuo greičiau užtekės laisvės saulė pavergtos žemės vaikam, kenčiantiem, su kuriais mus riša ne vien ta pati kalba, istorija ir tradicijos, bet taip pat ir tas pats kraujas, ta pati religija, tie patys idealai. Todėl, jei yra sunku aukoti 10 dolerių labdaringam tikslui, aukok 20, jei bažnyčioje nusibosta viena maldos valanda, ištverk dar antrą; jei su kaimynu, kurį laikai savo priešu, yra kančia pasisveikinti, kalbėk taip, lyg jis būtų tavo draugas. Atsižadėk bent kartą tai, kas yra leidžiama, lengvai pasiekiama, ir labai malonu. Kentėk daugiau ir giliau. Skausmas, iškentėtas žmogaus Sūnaus dvasioje nebus veltui.

Jis išskaidrins širdį, kurios didis troškimas matyti Marijos žemę laisvą bus išpildytas Galybių Viešpaties. Tada gyvenimas bus šviesesnis.

PUNSKE išleistas Velykoms atvirukas.

Lituanistikos semestro Fordhame reikalu

Mieli tautiečiai,

Lietuviškoje spaudoje jau skaitėme, kad ir šiemet prie Forhamo universiteto veiks vasaros metu lituanistinis semestras. Čia norime patikslinti, kad minimo semestro veikimas priklauso nuo jautrios lietuviškiem reikalam mūsų visuomenės bei organizacijų: jei būsime dosnūs paremti jį ekonomiškai, lituanistinis semestras veiks ir šiemet.

LB New Yorko Apygardos Valdyba tuo reikalu jau rūpinasi nuo kovo mėnesio — nuo to laiko, kai čia lankėsi LB Centro Valdybos pirmininkas St. Barzdukas, ir paprašė imtis iniciatyvos sutelkti lėšų, kad taip svarbus lietuvybės požiūriu lietuviškas aukuras prie Fordhamo universiteto nenustotų rusenti. LB Tarybos pirm. J. Šlepečio ir prof. A. Vasio buvo susisiekta su Neries bendrovės savininkais dr. J. Kaziciku ir dr. K. Valiūnu, kurie pažadėjo ir šiemet prisidėti prie lituanistinio semestro išlaikymo. Kartu pareiškė savo pageidavimą, kad norėtų matyti ir lietuvišką visuomenę paremiant taip svarbų reikalą.

LB New Yorko Apygardos Valdyba, dėkodama pirmiem mecenatam, kreipiasi taip pat į lietuvišką visuomenę, organizacijas ir laisvųjų profesijų lietuvius, prašydama, pagal savo pajėgumą, savo auka paremti lituanistinį vasaros semestrą prie Fordhmao universiteto. Kad ir nedidelė kiekvieno lietuvio auka, įplaukusi į bendrąjį fondą, stipriai prisidės prie naujų intelektualinių pajėgų ruošimo lietuvybės išlaikymo labui. Tegul mūsų dešimtinė, penkinė, didesnė ar mažesnė auka, kuo gausiau įplaukia į šį specialų fondą, nes jau maža beliko laiko iki lituanistinio semestro pradžios.

Šiam tikslui aukas siųsti pra-

(Nukelta į 8 p.)

RUOŠIAME LIETUVIŠKAS VESTUVES, SALĖS PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS NEMOKAMAI.
Tel. MU 3-2928
VACYS STEPONIS

A. A. DR. JUOZAS JANUŠKEVIČIUS

Balandžio 21 Riverside, N. J., prie Philadelphijos, mirė dr. Juozas Januškevičius, vienas iš seniausių lietuvių, pedagogas, kalbininkas. Einant į gėlių krautuvę, jį ištiko širdies smūgis. Mirė nuvežtas į ligoninę.

Dr. Juozas Januškevičius baigė 98-tus metus. Visą laiką buvo stiprus ir geros sveikatos, tad pagrįstai buvo laukiama, kad sulauks 100 metų. Buvo gimęs 1862 birželio 14 Raponių kaime, Linkuvos valsčiuje. Lankė Mintaujos gimnaziją. Vėliau įstojo į Petrapilio kunigų seminariją, iš kurios po trijų metų pasitraukė. Gimnazijos egzaminus išlaikė Rygoje 1886. Petrapilio universitete studijavo teisę, bet studijos jo nepatraukė. Perėjo studijuoti kalbų. Čia surado save ir kalbų mokėsi su dideliu pamėgimu. Kalbų sudijas baigė Breslavos universitete, Silezijoje, kur gavo filosofijos daktaro laipsnį.

Grįžęs Petrapilin, dėstė vokiečių kalbą, vėliau ir lietuvių kalbą šv. Kotrynos gimnazijoje. Į Lietuvą grįžo 1918. Metus direktoriavo Telšių gimnazijoje, 1919-1922 mokytojavo Penevėžy ir Šiauliuose, 1923-25 Kėdainių gimnazijoje direktorius, 1925-26 Veiverių progimnazijoje ir mokytojų kursų vedėjas. Vėliau mokytojavo Raseiniuose, kol išėjo į pensiją ir apsigyveno Kaune. Atsidūręs tremtyje, dėstė klasikines kalbas Bambergo kunigų seminarijoje, Vokietijoje, o nuo 1946 vadovavo Bambergo lietuvių gimnazijai, kuri vėliau persikėlė į Garmisch - Partenkirchen, galop į Miuncheną. Į Ameriką atvyko 1949.

Dr. J. Januškevičius buvo veiklos žmogus. Nuo studijų dienų įsitraukė į spaudos darbą. Pradžioje rašė Petrapilio vokiškoje spaudoje, vėliau — lietuviškoje. Būdamas Petrapilyje bendradarbiavo Herderio enciklopedijoje, tvarkė rusų ir lenkų skyrius. Į enciklopediją įtraukė ir lietuviškos medžiagos. Bendradarbiavo ir lenkų spaudoje. Lietuvoje rašė Ryte, Dvidešimtam Amžiuje, Mūsų Laikraštyje, o nuo 1949 Amerikos lietuviškoje spaudoje. Įvairių savo atsiminimų rašė ir Darbininke. 1924 išleido lotynų kalbos etimologiją, parašė vokiečių kalba Lietuvos dominikonų istoriją, išvertė Šilerio dramas (Marija Stuart ir Braut von Messina), V. Beebes — Vieną kilometrą į jūros gelmes.

Reiškėsi ir visuomeninėje veikloje — pavasarininkuose, šaulių s-je, kalinių globos draugijoje ir k.

DR. JUOZAS JANUŠKEVIČIUS

Per savo ilgą gyvenimą dr. J. Januškevičius buvo liudininkas daugelio mūsų tautos įvykių, į kuriuos jis veikla ir darbu įnešė savo dalį.

Velionis paliko žmoną Bronę (Požėlaitę), dukterį Pajautą Ivašauskienę su vyru Brooklyne, sūnų Algirdą su žmona Riverside, N. J., ir Lietuvoje dvi dukteris — Aldoną Markulienę ir Birutę Paulionienę.

KUN. J. BUCEVIČIAUS SUKAKTIS

NASHUA, N.H.

Šv. Kazimiero parap. klebonui kun. Juozui Bucevičiui pagerbti jo 25 metų kunigystės sukakties proga, ruošiamas parapijos salėje gegužės 22 bankietas — vakarienė. Pradžia 4 val.

KUN. J. BUCEVIČIUS

Kun. J. Bucevičius gimė Philadelphijoj, Pa., 1910 liepos 10. Būdamas trijų metų tėvų buvo nuvežtas į Lietuvą. Ten išbuvo dvejus metus, po to vėl grįžo į Ameriką ir apsigyveno Cambridge, Mass. Čia mokėsi pradžios mokykloje. Vidurinį mokslą išėjo La Sallette kolegijoje, Hartford, Conn. Po vienerių metų noviciato Bloomfield, Conn., jis priėmė pirmus įžadus 1930, tapdamas La Sallette vienuolyno vienuoliu. Vėliau jis buvo pasiųstas į La Sallette seminariją Altamont, N.Y., papildomom teologinėm ir filosofinėm studijom. Įšventintas kunigu 1935 birželio 15. Po galutino studijų užbaigimo buvo paskirtas į Nashua lietuvių šv. Kazimiero parapiją vikaru, kur darbavosi visą laiką, išskyrus pirmus dvejus metus. Čia paskirtas klebonu 1949.

Kun. J. Bucevičius yra labai gero ir malonaus būdo. Visuomet yra pasiryžęs kiekvienam nuoširdžiai patarnauti, ir, reikalui esant, padėti. Parapiečiai tikrai yra laimingi, turėdami tokį gerą ir sumanų parapijos vadą. Dėl šių būdo ypatybių kun. J. Bucevičius ne tik yra parapiečių mylimas, bet jis yra labai populiarus ir kaimyninėse parapijose, įvairiose draugijose ir svetimtaučių tarpe.

Klebonavimo metu kun. J. Bucevičius pirmiausia pasistengė sumokėti užsilikusias parapijos skolas, kurių buvo nemaža. Šiuo metu parapija skolų neturi. Vėliau iš pagrindų atremontavo bažnyčią iš lauko ir vidaus; bažnyčioje įvedė naują apšvietimo sistemą, įtaisė naujus vargonus; gražiai ir sumaniai pertvarkė ir atremontavo parapijos salę. Šalia šventoriaus nupirko žemės sklypą numatomai ateityje mokyklai statyti; šventoriaus takus sutvarkė — išsmalavo ir daug kitų smulkesnių darbų rūpestingai atliko. Tas viskas kun. J. Bucevičiaus atlikta nedaug apsunkinant parapiečius, o tik jo sumanaus ir rūpestingo šeimininkavimo dėka. Parapiečiai tai turėdami galvoje nuoširdžiai nori jam išreikšti savo padėką ruošiamu banketu ir dovanomis. **P.S.**

Žinios iš Prancūzijos

Į Korsiką, ryšium su Chruščiovo lankymusi Prancūzijoje, buvo ištremti trys lietuviai: vienas iš Lille, vienas iš Mulhouse ir Ed. Turauskas iš Paryžiaus. Dar keletas lietuvių turėjo kasdien registruotis policijoj.

B. Venskuvienė lietuvius atstovavo katalikių moterų pasaulinės unijos biuro posėdžiuose, kurie vyko Madride balandžio 26-30. B. Venskuvienė yra to biuro narė ir lietuvių katalikių moterų atstovė.

A. Venskus dalyvavo tarptautinės jaunųjų krikščionių demokratų unijos vadovų suvažiavime, kuris įvyko balandžio 29 - 30 Baarn, Olandijoje.

L. Pabedinskas atstovaus jaunuosius lietuvius krikščionis demokratus tarptautinės jaunųjų krikščionių demokratų unijos ir rytų Europos komisijos posėdžiuose, kurie įvyks gegužės 15 Romoje.

P. Klimas, Krašto Valdybos vicepirmininkas, Velykų švenčių proga lankėsi Romoje (Iš Prancūzų Lietuvių Žinių).

SIŲSKITE DOVANŲ SIUNTINIUS GIMINĖMS IR ARTIMIESIEMS

į LIETUVĄ, Ukrainą, Baltgudiją, Latviją, Estiją ir kitas respublikas. — (Leista Sovietų Rusijoje)

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

MŪSŲ SKYRIAI	135 W. 14th Street NEW YORK 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583	141 Second Avenue NEW YORK CITY, N. Y. Tel. GRamercy 5-7430	3216 Sunset Blvd. LOS ANGELES 25, Calif. Tel. NOrmandy 5-9887
332 Fillmore Avenue BUFFALO 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674	359 West Broadway Tel. ANdrew 8-5040 SO. BOSTON 27, Mass	132 Franklin Avenue HARTFORD, Conn. Tel. Chapel 6-4724	39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel. MArket 2-2877
900 Literary Rd. CLEVELAND 13, Ohio Tel. TOwer 1-1461	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel. TOwnsend 9-3980	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878	2134 W. Chicago Ave. CHICAGO 22, Ill. Tel. Dickens 2-8232

Mūsų didelė ir patikima firma yra jau patenkinusi tūkstančius klijentų. 100% garantuoja, kad kiekvienas siuntinys bus įteiktas. Bus išsiunčiamas 48 val. laikotarpyje. Pasieks savo paskyrimą 6-7 savaičių laikotarpyje; oro paštu 7-12 dienų. Mūsų įstaigoje jūs galite gauti įvairiausių geriausios rūšies prekių. Prašykite mūsų pilno katalogo, kuriame rasite patarnavimo ir muitų kainas. Katalogas veltui. Atidara kasdien nuo 9 val. ryte iki 6 val. p. p. — sekmadieniais nuo 9 val. ryte iki 4 val. p.p.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA. 1550 kilocycles
KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu
KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos lietuvių Kultūrinė radijo programa

WKOX, 1190 kilocykles
Framingham, Mass.
Sekmadieniais
Nuo 8 ligi 9 val. ryte
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
47 Banks St.
BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUniper 6-7209

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:30 iki 2:00 valandos dieną.
Perduodamos vėliausios pasaulinių žinių santraukos, dainos, muzika, ir "Magdutės pasaka".
Biznio reikalais kreiptis į BALTIC FLORIST gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, South Bostone — Tel. AN 8-0489 . . . Ten gaunamas ir "Darbininkas"
STEPONAS MINKUS

JOSEPH ANDRUSIS — TRAVEL AGENCY
—HAVEN REALTY—
KELIONIŲ BIURAS LĖKTUVAIS IR LAIVAIS
Namų pardavimas, Apdraudos, Income Tax užpildymas
Mutual Funds — Pinigų investacijos
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS

BANGA TELEVISION

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

35 iki 40% NUOLAIDOS 1959 metų vokiškos gamybos radio, HI-FI bei Stereo aparatams. • Dideli atpiginimai Admiral bei RCA televizijoms • Geriausia proga įsigyti Fedders oro vėsintuvą (Air conditioner).

MEMBER CMCP THE CHASE MANHATTAN BANK CHARGE PLAN

Televizijos, Hi-Fi bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas kvalifikuoto techniko, pripažinto RCA.

DARBO VALANDOS: Kasdien iki 7 val. vak. Pirmadieniais iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

Vasaros stovyklos jaunimui

A.L.R. Katalikų Federacijos pranešimas

Artėja mokykliniam jaunimui atostogos. Universitetų, kolegijų studentai ir aukštesniųjų mokyklų moksleiviai nesėdės namie. Ieškos darbo. Jie atostogų metu nedykinės. Kitaip bus su mažaisiais ir paaugliais nuo 7-tų iki 16-tų metų. Jie gali atsirasti gatvėje, kai dirba abu tėvai. Tėvams, kuriems rūpi savo vaikų išauklėjimas, nei nereikia aiškinti, kad jiems rūpi graži savo vaikų ateitis. Ypač yra susirūpinę tie tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikai, kurie besimokydami didesnę dalį praleisdavo svetimoje aplinkoje, bent vasarą daugiau pratintųsi vartoti savo gimtąją kalbą.

Šios problemos yra ne tik vienų tėvų. Jos rūpi taip pat mūsų kunigam, mokytojam, auklėtojam, visuomenės veikėjam. Užtat ir stengiamasi, nesigailint nei sunkaus darbo, nei lėšų, jaunimui padėti — atitraukti jį iš dulkėtų gatvių iš slopinančios miesto įtakos ir perkelti į gražią gamtos aplinką, parūpinant naudingą atostogoms užsiėmimą bei priemonių grūdinti savo fizines ir dvasines pajėgas. Tam reikalui rengiamos jaunimo vasaros stovyklos. Jau kelioliką metų veikia šios jaunimo stovyklos:

1. ALR Katalikų Federacijos vasaros stovykla Dainava (Adresas: Lithuanian Youth Camp, 15100 Austin Rd. Manchester, Mich). Priimamos mergaitės ir berniukai nuo 7 iki 16 metų. Mergaičių ir berniukų bei mišrios stovyklos buna skirtingu laiku. Trunka po 2 savaites.

2. Nekalto Prasidėjimo seserų vasaros stovykla "Camp Immaculata"-(Adresas: Camp Immaculata, RFD 2, Putnam, Conn.) priimamos tik mergaitės nuo 7 iki 16 metų. Stovykla trunka 4 savaites, bet galima įsiregistruoti ir dviem savaitėm.

3. Lietuvių pranciškonų vasaros stovykla (Adresas: Franciscan Fathers, Kennebunkport, Me.). Priimami berniukai nuo 7 iki 16 metų dviem ir keturiom savaitėms.

4. Lietuvių tėvų jėzuitų vasaros stovykla(Kreiptis adresu: Jesuit Fathers, 2345 West 56 St., Chicago 36, Il.).

5. Lietuvių saleziečių vasaros stovykla (Kreiptis adresu: Salesians of St. John Bosco, Crown, Point, Ind).

Į visas šias stovyklas priimami vaikai, nepaisant jokių tėvų pažiūrų bei nusistatymų. Bet vaikai turi pasiduoti nustatytai tvarkai ir drausmei. Jie stovyklose yra paskirstomi pagal savo amžių į atskirus būrelius, kuriem yra nustatytos atitinkamos programos. Mokoma lietuvių kalbos, Lietuvos pažinimo, Lietuvos istorijos, lietuviškų ir religinių papročių, dainų ir tautinių šokių. Stovyklosė vaikai pratinami į plunksnos darbą. Mokomi vesti dienoraščius, rašyti įspūdžius iš stovyklos gyvenimo, atsakinėti į įvairius klausimus. Kai kur spausdinami stovyklos laikraštėliai. Tai paskatina vaikus daugiau domėtis savo gimtąja kalba, sukelia noro pasireikšti.

Vaikai ugdomi dorai ir tikėjimui. Kasdien būna mišios, trumpos vakarinės pamaldėlės. Atliekami religiniai pasikalbėjimai. Ugdoma valia ir būdas. Žodžiu, norima jų dvasią ir širdis pakelti aukštyn.

Nors programa atrodo gausiai perkrauta, bet vaikai nesijaučia apsunkinti, nes programa atliekama ne uždarose klasėse, o atviroje gamtoje. Ji, be to, perteikiama taip, kad įsitrauktų į pasikalbėjimus; programa tuomet atrodo kaip pramoga.

Didesnę dalį dienos vaikai praleidžia stovyklose žaizdami, sportuodami. Prie kiekvienos stovyklos arba visai netoli yra jūra arba ežeras. Vaikai vedami pasimaudyti vyresniųjų rūpestingoje priežiūroje. Dar rengiami įvairūs stovyklautojų vakarai, laužai, deklamuojama, vaidinama, šokama, dainuojama. Ypatingai gražūs stovyklautojų vakarai būna stovyklą užbaigiant. Į programą įtraukiami visi stovyklautojai.

Yra dar ideologinių, organizacinių stovyklų — ateitininkų, skautų, vyčių. Šios organizacijos neturi savo stovyklaviečių. Prisiglaudžia porai savaičių pas savus arba svetimus. Į savo stovyklas priima dažniausiai tik savo organizacijos narius. Stovyklų programos daugiau ar mažiau yra panašios. Pabrėžiami pasaulėžiūriniai ir organizaciniai siekimai.

Visiem tėvam turėtų būti aišku, kad atidavę vaikus į stovyklas, nesigailės. Vaikai išmoks branginti savo kalbą, pažins geriau savo tautos istoriją ir tėvų kraštą, turės progos susipažinti su daugybe kitų lietuvių, išmoks gyventi bendruomenišku gyvenimu, pailsės kūnu ir dvasia.

ALR Katalikų Federacijos kongrese New Yorke praėjusį rudenį buvo plačiai ir gyvai liestos lietuviško jaunimo auklėjimo stovyklos ir gražiai įvertintos. Nutarta jas remti. Todėl Centro Valdyba, vykdydama to kongreso nutarimus, ir teikia šią informaciją visiem tėvam, kreipdama dėmesį ir skatindama tėvus atlikti savo vaikų tautinio auklėjimo pareigą. Valdyba prašo lietuvių kunigų, mokytojų — auklėtojų, kultūros darbuotojų ir visų, kuriem rūpi mūsų tautos ateitis, paraginti tėvus, kad savo vaikus siųstų į vasaros stovyklas, o tas stovyklas remti savo globa ir auka. Stovyklos turi išlaidų, kurių nepadengia stovyklautojai: čia įeina pastatų statyba, jų priežiūra, vidaus įrengimai, patyrusių mokytojų ir auklėtojų telkimas ir visokios kitokios išlaidos. Jei išgirsite pagalbos šauksmą stovyklai, užjauskite ir paremkite visai tautai dirbamą būtiną darbą.

Norinčius gauti smulkesnių informacijų kviečiame tuo reikalu kreiptis į atitinkamą stovyklų vadovybę.

ALR Katalikų Federacijos Valdyba

LIETUVIŲ DIENŲ dešimtmečio minėjimas. Kalba red. B. Brazdžionis, dešinėje leidėjas A. Skirius, karėje B. Skirienė.

MOTERŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 24 įvyko Mass., Maine ir New Hampshire aps. pavasarinis Moterų Sąjungos suvažiavimas Vilniaus Aušros Vartų bažnyčios svetainėje Worcester, Mass.

Suvažiavime dalyvavo prel. P. Juras ir Aušros Vartų parap. vikaras kun. J. Steponaitis, 34 atstovės ir viešnios .

Posėdį atidarė 69 kuopos pirmininkė Urmonienė. Invokaciją sukalbėjo kun. J. Steponaitis ir pasveikino atstoves prelato K. Vasio vardu. Posėdį pravedė apskr. valdybos pirmininkė Julė Mack. Sekretoriavo A. Wackelle, apie iždo stovį pranešė iždininkė A. Dreven. Pereito suvažiavimo protokolą perskaitė T. Daukantienė.

Galima pasididžiuoti mūsų Amerikoj gimusiom bei augusiom lietuvaitėm, kurios visą posėdį ir suvažiavimo iškilmes pravedė gražia lietuvių kalba.

Prel. P. Juras savo žodyje skatino sąjungietės plėsti savo veiklą, padidint narių skaičių savo kilniu darbu, gražiu tarpusavio sugyvenimu, pasiaukojimu artimo meilei, gimtajai kalbai ir tėvynei. Dirbti auklėjimo ir apšvietimo darbą, įvedantį kuopų susirinkimus religinių studijų ratelius, kultūrines paskaitas, ypač atkreipiant dėmesį į vaikų auklėjimą.

P. Watkins sveikino centro vardu. Ji pranešė, kad būdama Floridoje dalyvavo 18 kuopos susirinkime. Buvo pagerbta kaip tos kuopos įkūrėja. Kuopa turi 14 narių. Nors gyvena 8-25 mylių atstume, bet atranda laiko susirinkimam ir pobūviam. Jos pageidauja, kad kitas seimas įvyktų Floridoje.

P. Wackell pranešė, kad Moterų Sąjungos rašinio konkurso tema "Kaip būtų galima Moterų Sąjungai tinkamiau prisitaikinti prie savo narių bei visuomenės reikalavimų" pirmą premiją laimėjo jaunutė naujoji ateivė Rytė Spingytė. Jos rašinį Wackell išvertė į anglų kalbą; jis buvo perspausdintas amerikiečių spaudoje. Suvažiavimas, pasidžiaugęs laimėtoja, nutarė ją kviesti į Sąjungos eiles ir "Moterų Dirvos" bendradarbe.

Prel. P. Juras pasiūlė, kad kiekviena kuopa prašytų savo parapijos kleboną, kad būtų paskirta speciali maldos diena ir išklausytos mišios už pasisekimą Visuotino Bažnyčios suvažiavimo Romoje.

Nutarta palaikyti glaudesnį bendradarbiavimą su katalikiškomis jaunimo organizacijomis.

Pasveikinti ir paremti jubilėjinį ateitininkų kongresą šį rudenį Chicagoje, o Moterų Sąjungos centrui pasiųsti 10 dol. auką įkurtam stipendijų fondui.

Kitas apskrities suvažiavimas įvyks Nashua, N.H. Pageidauta, kad atstovės priimtų bendrą komuniją. Mišias pažadėjo aukoti prel. P. Juras.

Buvo pasimelsta už mirusias nares ir baigtas posėdis malda.

Po to buvome šeimininkių pakviestos apžiūrėti įdomios Dievo Motinos statulėlių ir paveikslėlių parodėlės, kurią aprodė Dorothy Coulter. Eksponatai surinkti iš įvairių tautų.

Pasidžiaugusios parodėle, buvome pakviestos į atstovių pagerbimui vakarienę, suruoštą su menine programa.

Kalbėjo prel. P. Vasys, prel. P. Juras, kun. J. Jutkevičius ir kun. Alb. Jankauskas. Pasakyta daug gražių minčių, raginta visas viešnias įsijungti į sąjungiečių eiles.

Padėkojusios šeimininkėm už gražų priėmimą, pasisėmusios gražių minčių ir energijos ateities veiklai, išsiskirstėme namo.

Suvažiavimo dalyvė B. M.

LIETUVIŲ DIENŲ dešimtmečio minėjimas, kalba prof. M. Biržiška. Iš d. į k.: B. Brazdžionis, prof. M. Biržiška, A. Skirius, B. Skirienė, kan. A. Steponaitis, Lietuvos garbės konsulas dr. J. Bielskis su žmona, sol. Korsakaitė, Apatinėje eilėje iš d. į k.: p. Puikūnienė, dr. V. Raulinaitis, V. Kazlauskas, p. Dapšienė.

Laimėjo dovanas už lituanistiką

Los Angeles, Calif. — Šioje tolimoje lietuvių kolonijoje, prie Pacifiko, veikia šeštadieninė lituanistinė mokykla. Lietuvių kalbos pamokos taip pat dėstomos šv. Kazimiero parapijos mokykloje, kuri pašventinta tiktai kovo mėn. Lietuviškai moko seserys kazimierietės.

Abiejų tų mokyklų mokiniam buvo suruoštos dailaus skaitymo, deklamavimo ir pasakojimo varžybos. Vertinimo komisiją sudarė prof. M. Biržiška, Lietuvių Dienų redaktorius poetas Bern. Brazdžionis ir poetė B. Mitkutė. Laimėtojai gavo dovanų pinigais ir knygomis.

Apačioje vaizde matome laimėtojus, vertinimo komisiją, Lietuvos konsulą, šeštadieninės mokyklos vedėją ir tėvų komiteto pirmininką.

Iš K. į D.: Daina Kojelytė, Jūratė Pažėraitė, Vytautas Radvenis, Eglutė Motiejūnaitė, Danguolė Razutytė, Aloyzas Razutis, Vygis Narbutas, Vydutis Ažuolaitis ir Algis Mikuckis. Žemai iš k. į d.: Lietuvos konsulas dr. J. Bielskis, B. Brazdžionis, prof M. Biržiška, poetė D. Mitkienė, lituanistinės mokyklos vedėjas I. Medziukas ir tėvų komiteto pirmininkas inž. J. Motiejūnas. Nuotr. L. B. Briedžio.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Pirmoji Komunija buvo gegužės 1. Bažnyčia buvo specialiai papuošta. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė prel. L. Mendelis. Po mišių parapijos salėje vaikai su parapijos kunigais nusifotografavo.

Šeimos komunija bus gegužės 8. Popiet 4 val. bus procesija Marijos garbei. Parapiečiai susirenka prie mokyklos.

Be darbo atsirado nemaža lietuvių. Streikuoja laivų statybos darbininkai, o Rheems dirbtuvės iš darbo atleido nemaža žmonių.

Senųjų organizacija gegužės 22 ruošia gegužinę State parke (40 kelias). Visi nariai kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Amerikos legionierių lietuvių postas 154 rengiasi pagerbti įvairiuose karo laukuose kritusius karius. Tai bus gegužės 30 — Vainikų dieną — Holy Redeemer kapinėse. Pagerbimu rūpinasi Tomas Marcinkevičius. Mišias aukos posto kapelionas buv. karys kun. A. Dranginis. Altorių papuoš seserys kazimierietės. Per mišias giedos mokyklos vaikai.

Motinos dienos minėjimą suruošė Katalikių Moterų būrelis gegužės 1 šv. Alfonso par. salėje.

Tautinių šokių grupė savo vakarą surengė balandžio 30 lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Programą padėjo išpildyti Philadelphijos tautinių šokių grupė.

Kazys Bradūnas, poetas, su visa šeima gegužės 1 buvo nuvykęs į Clevelandą dalyvauti ateitininkų šventėje, kur skaitė savo kūrybos.

Rekolekcijas šv. Alfonso bažnyčioje ves tėvas marijonas kun Juozas Budzeika gegužės 5,6, 7 prieš Motinos dieną. Pamokslus sakys lietuviškai 7:30 val. vak.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— **Motinos dienos** minėjimas gegužės 8 bus Aušros Vartų parapijos salėje Montrealyje. Šiai parapijai vadovauja tėvas Borevičius, S.J. Motinos dienos meninę programą išpildys lituanistinių kursų mokiniai.

— **Antanina Grajauskaitė,** veikli ateitininkė, visuomenininkė ir lituanistinės mokyklos mokytoja Hamiltone, Kanadoje, išteka už Jono Mikšio.

— **Dr. Kazys Šidlauskas,** Krikščionių Demokratų Sąjungos pirmininkas, praėjusį savaitgalį buvo nuskridęs Europon, kur dalyvavo Krikščionių Demokratų Unijos konferencijoje.

— **Inž. Pr. Zundė,** daug dirbęs Vokietijoje Lietuvių Bendruomenėje ir Balfe, su šeima persikelia į Ameriką.

— **Prel. M. Krupavičius** baigė rašyti savo atsiminimus "Kunigas Dievo ir žmogaus tarnyboje". Knygą leidžia Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje.

— **Juozas Vilkaitis,** DLK Vytauto klubo pirmininkas, mirė Montrealyje, Kanadoje, balandžio 21. Jis buvo kun. A. Vilkaičio brolis.

— **Sol. Prudencija Bičkienė** gegužės 1 dainavo Chicagoje, ateitininkų šeimos šventėje.

— **Vladas ir Veronika Adomavičiai,** abu gydytojai, kurie gyvena ir dirba Akron, Ohio, Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugijai paaukojo 1,000 dol.

— **Kun. J. Prunskis** parašė naują knygą "Vyrai klystkekeliuose". Knyga išeis iš spaudos dar šį rudenį.

— **Prel. J. Balkūnas,** pakviestas Alto skyriaus, birželio 11 kalbės Waterbury, Conn. Birželio juodųjų dienų minėjimai ruošiami visose lietuvių kolonijose.

— **Dr. Domas Jasaitis,** kuris dirba Tampa, Fla., džiovininkų ligoninėje, balandžio 24 skaitė paskaitą apie džiovą Lietuvių Klubo susirinkime St. Petersburg, Fla. Klubui vadovauja F. Šeštokas.

— **Loyolos universitete** Chicagoje vakarinių pamokų metu nuo rudens bus dėstomi lituanistiniai dalykai.

— **Lionginas Leknickas,** veiklus visuomenininkas ir senas ateitininkas, buvo sužeistas darbe — jam sutrinti pėdos kaulai. Tačiau ir su gipsuota koja dalyvavo ateitininkų šventėje balandžio 30 - gegužės 1.

NURSING SCHOOL

Would you like to become a Licensed PRACTICAL NURSE
Positions will be available in Hospitals, Institutions, Doctors' Offices & all Health Agencies. For complete information phone or write to: Sister BEATA MARIA, St. Vincents School of Practical Nursing, 45 Elm Street, Montclair, N. J. — PI 6-4000.

NURSING HOME

NOAH NURSING HOME
Jean Kaiser, Dir. Chronics Invalids & Elderly People. Home like surroundings. Reg. Nursing Care. 620 W. Merrick Rd., Lindenhurst. Catholics welcome. Inspection invited
Phone TUrner 4-0840

Monthly Communion given at Park Haven Nursing Home. 24-hour first nursing care Convalescent, chronic & aged. Homelike, friendly atmosphere. Modern fireproof bldg. Strict diet control. Recreational program. Occupational therapy. Moderate rates. 4301 - 8th Ave., Brooklyn 32, N. Y. Tel. GE 5-8512.

CLINTON NURSING HOME
415 Clinton Avenue
Brooklyn, N. Y.
24-hour NURSING CARE for aged
CHRONIC and BED PATIENTS
MA 2-4119

RIVER VIEW NURSING HOME
117 Beekman St., N. Y. C.
EXCELLENT NURSING CARE
Non Sectarian
REASONABLE PRICES
WO 4-4030

RĖMĖJŲ ŠVENTĖ PUTNAME

Šių metų gegužės 15 dieną Nekalto Prasidėjimo Seserų vienuolyne įvyks metinė

RĖMĖJŲ ŠVENTĖ (seimas)

Šventės programa:

11:00 val. šv. Mišios ir pamokslas,
12:00 val. pietūs,
1:30 val. posėdis,
4 val. meninė programa, bendrabučio mergaitės vaidins "Užburta šalis".

Kviečiame visus mūsų bendradarbius ir bičiulius atsilankyti į šią šventę.

Nek. Pr. Marijos Seserys ir Rėmėjų Centro Valdyba

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Šachmatus laimėjo Bostonas. X Š. Amerikos lietuvių sportinių žaidynių šachmatų varžybas, įvykusias New Yorke, balandžio 30 d. laimėjo So. Bostono liet. piliečių dr-jos Šachmatų klubas, įveikęs Brooklyno LAK, santykiu 3½-1½. Laimėtojai parsivežė į Bostoną vienkartinę dovaną, skirtą N. Y. Bendrovės Neris (dr. Kazickas ir dr. Valiūnas).

Bostono komandą sudarė: Bostono meisteris G. Šveikauskas, John Vilkas, Jr., K. Merkis, dr. T. Bullockus (Bulokas), Leopoldas Šveikauskas su atsarginiais jaunuoliais — Algiu Makaičiu ir Algirdu Leonavičium. Taškus pelnijo abu Šveikauskai ir Vilkas, o Bulokas ½. Brooklynui tašką laimėjo V. Kulpavičius, įveikęs K. Merkį ir Vilpišauskas ½.

Apgailėtina, kad šiose varžybose nesimatė pr. metų dalyvių: žaidynių laimėtojo Toronto Vyties, Čhicagos Neries ir Detroito Kovo šachmatininkų.

Pasaulio p-bių matčas tarp Botviniko ir M. Tal, rodo 10½-7½ Tal naudai.

Nauj. Anglijos mėgėjų p-bes laimėjo iš Šveicarijos į Bostoną atvykęs chemijos daktaras J. Gostelio, sukoręs 5-1 tš., 2. J. Foster, Florida, 5 tš.; 3. Wn. Gould, R.I. 4½ tš. John Vilkas, pr. mėnesį laimėjęs Bostone dr. Putzmano turynrą ir Kazys Merkis, seka grupėje su 4 tš. Dr. T. Bullockus (lietuvis iš Kalifornijos) 3½ tš. Jaunuoliai: Algirdas Leonavičius (14 metų) 3 tš., Algis Makait's, Bostono mokyklų meisteris, šiuokart pasitenkino su 2 tš. Dalyvavo 52 žaidėjai. Boylstono ir Lietuvių šachmatų klubai, greta USCF ir MSCA buvo šių p-bių sponceriai.

Mar del Plata, tarpt. turnyras: Bobby Fischer, JAV ir B. Spassky, Sov. S-ga po 13½-1½ tš., didmeisteriai — Bronštein 11½, Olafsson 10½ tš.

Pasaulio p-bių matčas tarp Botviniko ir Tal rodo 9-7 Tal naudai.

Lietuvių Dienose, kovo nr. rasite didelį straipsnį dr. B. Kalvaičio apie Bostone įsteigtą Š. Amerikos lietuvių šachmatų p-bėms dovaną—Lietuvos Laisvės Avilį, pagamintą kruopščiom ir kūribingom prof. Igno Končiaus rankom. Dovana simboliška ir originali. Pagaminta iš juodo ąžuolo (amžius apie 20,000 metų) gauto iš Lietuvos; bitelės iš Palangos gintaro.

Iš ŠACHMATŲ rungtynių: G. Šveikauskas — E. Scaknys. Nuotr. V. Maželio.

DISPLAY

EAST COAST WRECKING CO.
129-18 New York Blvd.
Jamaica, L.I. N.Y.
Lucien Rizzo—Owner
HOUSE WRECKING
Anywhere on Short Notice
Full Insurance Coverage
LA 5-0087

PIRK TIESIAI IR SUTAUPYSI!
Atnaujiname jūsų matracus. Tiesioginis aptarnavimas iš dirbtuvės. Matracai atnaujinami, apvelkami, sterilizuojami. — Hollywood lovos "box springs". Pagalvės, specialios gumos matracai. Katalikiškoms institucijoms sudaromos lengvatos.
GREENWICH BEDDING CORP.
Dirbtuvė: 291 Essex St., Brooklyn
HA 9-0457 — MI 7-9073

10 aliuminijaus langų ir vienerios durys už labai žemą kainą — $95.95
Tel. dienos metu: ES 7-2081
Po 6 val. vakare: CL 8-8122

PROGRESSIVE ALUMINUM PRODUCTS
1924 Albany Ave., Brooklyn, N. Y.
Interesantai iš New Jersey ir Connecticut gali skambint mūsų apmokamu telef.

DOUBLE BREASTED SUITS remodeled to SINGLE BREASTED
2 or 3 Button New Style — Expert Weawing & all kinds of alterations.
All Work Guaranteed
FOTIS CUSTOM TAILORS
400 W. 48 St. N.Y.C. • JU 6-8929
Open Daily & Sat. 9 AM to 7 PM

NOW let us put your room Air-Conditioner in perfect order for this summer
Change Filter — Check and Adjust Thermostat — Clean Coils for Efficiency — Oil Motor — Re-caulk Windows — Check Relay — Check Elec. Connections. Only 7.95 & parts.
LARRY'S
RADIO & TELEVISION
64 Richmond Avenue — GI 8-1050

CI 5-7825 Est. 1915
MORTY'S SHOES
FOR THE ENTIRE FAMILY
Agency for 'Enna Jetticks' fashion-Bilt and Air Stride Sister Shoes
769 9th Ave., New York 19, N.Y.
(Bet. 51st and 52nd Sts.)

BASKETBALL CLINIC
For Boys 12-18 Aug. 27 - Sept. 4
GARDNER LAKE CAMPS
on Connecticuts Most Beautiful Lake
COLCHESTER, CONN.
INSTRUCTORS
RICHIE GUERRIN
New York Knickerbockers
TOM HEINSOHN—Boston Celtics
Leading College & H. S. Coaches
FACILITIES:
1. Several Regulation Basketball Courts
2. Own Stable & Horses
3. Tennis, Archery, Riflery, Swimming, etc.
For Information and Application Write:
James F. Hanrahan
611 North Benson Rd. Fairfield, Conn.

ROYAL LANES
16 Automatic Bowling Lanes
1426 St. Nicholas Avenue
(Cor. 181st Street)
Open Bowling 24 Hrs.
SNACK BAR — COCKTAIL LOUNGE
AIR CONDITIONED
Attention Ladies
We offer free bowling instructions
Leagues Now Forming.
For League Reservations Call
SW 5-6200

HELENA RUBINSTEIN
Is very proud indeed
to salute all Mothers,
everywhere on Mother's Day.
....May the blessings of God,....
....the concern of loved ones....
and
the buoyancy of good health
be showered on all mothers on
Mother's Day —
and every day.
655 Fifth Avenue
New York City
"The Doorway to Beauty All Ways"

RELIGIOUS ARTICLES
SCAPULARS
Are you wearing the brown scapular of
OUR LADY OF MT CARMEL
as requested by
OUR LADY OF FATIMA?
Brown Scapulars can be obtained at a cost of 6c each, including explanatory leaflet, from:
Rt. Rev. Msgr. Charles A. Klauder
1085 Englewood Avenue
Kenmore 23, New York
Be sure to order scapulars for your family, relatives and friends and thus increase the number of scapular wearers.

NOW OPEN
RELIGIOUS ARTICLES
GIFTWARES - GREETING CARDS
CIBORIUM - CHALICES
ALTAR MISSALS
VICTORIA GUILD
725 West Side Avenue
JERSEY CITY
HEnderson 5-5774

Latin a Roadblock to the Priesthood?
Are you an older man who wants to enter the seminary but is unable to find a Latin course suited to your needs? Interested in a One-Year Pre-seminary LATIN Course? For full details write to:
ST. PATRICK'S CLUB
For LATE VOCATIONS
30 West 16 St. New York City

BIBLES and BOOKS
of all types
REBOUND
NEWARK BINDERY, Inc.
Fred Gordon, Pres.
71 Clinton Street, Newark, N. J.
MA 3-0863

AUTO SERVICE
OFICIAL AUTO INSPECTION STATIONS
JOHNNY T AUTO REPAIRS
Serving patrons of St. Elizabeth,
4342 Broadway — LO 8-3010

G.M. TRANSMISSION SERVICE
Plymouth, Ford, Chevrolet, Buick, Oldsmobile, Cadillac — any make auto; we will install a rebuilt transmission, guaranteed 5 months; One price quoted, no ups; E-Z terms, 1-day service. 331 Halsey St., Newark.
MI 2-5534 8 AM - 8 P.M. Mon.-Fri.; Sat. 4 P.M.

AUTO REPAIRS
CLARKE'S AUTO REPAIR, Inc.
Su dideliu patyrimu ir sąžiningu darbu atliekama automobilių pataisymai. — Aplankykite mus, ir, matydami kainų pigumą, suprasite kodėl visi yra mūsų darbu patenkinti
2946 Park Avenue, Bronx, N. Y.
(152nd Street) Tel.: WY 3-0268

HOME IMPROVEMENTS
Home Owners — Dormers, porches, garages, roofing, siding.
Lot Owners — Complete home construction or shell only. Summer homes. Lake Cottages. — Plans available - Free Estimates.
JOHN P. CONNORS
SOuth Orange 2-7116 (New Jersey)

RESTAURANTS
"See Our New RAINBOW ROOM"
Fecilities for 400 Persons
PRIVATE PARTIES - WEDDINGS
ENGAGEMENTS
VECCHIARELLO'S
136 Mehrhof Rd. — HUbbard 7-9562
Little Ferry, N.J.

MARBONA NAPOLITANO RESTAURANT
194 Grand Street, New York City
Italian-American Cuisine
Communion Breakfasts
and All Social Functions
CA 6-9631

LETS HONOR ALL MOTHERS EVERYWHERE
THIS MOTHER'S DAY
THE ROUNDERS RESTAURANT
Route #17
Paramus, N.J. — COlfax 1-4542

GRIPSHOLM RESTAURANT
IS PROUD TO SALUTE
ALL MOTHERS
EVERYWHERE ON
MOTHER'S DAY
MAY THE TOUCH OF GOD
BE WITH THEM
ALL WAYS
324 East 57th Street
New York City
PL 9-6260

HOME FOR RETIRED
HOME AWAY FROM HOME FOR RETIRED FOLKS
Catholics Invited
Country atmosphere, home cooking, reasonable rates. Write: Krale, Greenfield Center, N. Y., Saratoga County.

BRIDAL FASHIONS

BROADWAY BRIDAL
Brides and their Entire Party
PROMS, COCKTAILS, FORMALS
Appointment at your convenience
LAmbert 5-9774
If no answer—call LAmbert 3-6789
102 BDROADWAY, Paterson, N.J.

Special Notice to June Brides
The CLUB SAFARI
25-67 122 Street, College Point
is offering the following
WEDDING PACKAGE PLAN
Success Guaranteed!
Manhattan or Martini Cocktail
Hearts of Celery; Queen Olives
Supreme of Fresh Fruit — Soup
½ Broiled Spring Chicken
or Roast Beef - or Turkey
All Garden Fresh Vegetables
Ice Cream - Coffee or Tea
After Dinner Mints
Plus: Lavish Wedding Cake; Plus: 1 Bottle of Liquor to every 10 guests - Ice, Soda, Ginger Ale; Plus: Beer (supplied for four hours), According to Party; Plus: Beautifully decorated tables; Plus: Waiter's Tip included; Plus: Maitre D" Supervision . . . . All for $6.00 per person; tax incl.
Accommodation up to 400
Complete Privacy
HI 5-0818 — Ask for Mr. John M.

CHILDREN BOARDED
SUMMER CARE FOR CHILDREN (6-12 yrs) in Saratoga Springs N.Y. Lovely home owned by colored mother. Excellent food & care. Spacious grounds. Reasonable rates. Phone after 7 P.M. or all day Sat. & Sun. TW 8-7190

CATHOLIC OWNERSHIP
White House Station
SPECIAL TRAINING
FOR RETARDED CHILDREN
ON NURSE'S FARM
White House 493 (N. J.)

In Paris Slope area of Brooklyn
CATHOLIC MOTHER
WILL DAY CARE CHILDREN
Any Age Mon. - Fri.
Reasonable rates; inspection invited
SO 8-9893

ROOM ■ BOARD
ROOM & BOARD
on Staten Island
FOR ELDERLY PEOPLE
$5.00 a Day and Up
Catholics welcome.
Inspection invited — YU 4-0940

In PLAINFIELD, N. J.
Catholics welcome!
.... 1 or 2 people; companionship; .... porch; kind attention; 1st or 2nd maid-tray service. Tel. PLainfield 7-3579 (N.J.)

In EAST ORANGE, N. J.
LARGE beautifully furnished 2nd floor front room with lavatory in licensed home for retired or elderly. Suit 1 or 2; tray service if desired; TV and porch. Catholics invited. ORange 3-4349, between 10-5.

In Flatbush, Brooklyn
LARGE PRIVATE ROOM
Tray Service - For Elderly Person
Inspection invited. Reasonable rates
UL 9-4361

HELP W. FEMALE
Įstaigų išvalymui reikalingos
DARBININKĖS
Išvalyti įstaigas moderniškuose pastatuose Manhattane. Pradedamoji alga pagal unijos ratą—$1.57. ¦ val. Darbas nuo 6 v. popiet iki 12 v. nakties — nuo pirmadienio iki penktadienio. Kas to darbo nemokėtų, pirmomis dienomis gaus pamokas. — Apmokama ligoninė, gydytojas, gyvybės apdraudos, atostogos. Suinteresuoti priimami kasdien nuo 10:30 val. priešpiet. Atsineškite šį skelbimą ir turimas rekomendacijas į
20 East 27th Street, N. Y. C., N.Y.

BAKERY
BUDA BAKERS
Tortai vestuvėm - pyragaičiai svečiam, vaišėm, krikštynom, iškilimėm ir kitom progom — šviežį, tik iš pečiaus. Užsisakykite EL 1-0300.
2110 Richmond Road
Grant City, S.I., N.Y.

MAGICAN SERVICE
CAMPBELL THE MAGICIAN
Available For Shows
at Schools, Clubs, Churches and organizations. Transportation cost only. Limited offer. Contact:
George Campbell, 235 Jackson St.
Hempstead, L.I. N.Y. IV 3-0004

REPUBLIC
Wine & Liquor Store
322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EV 7-2089
Sav. M. ir J. JOKUBAIČIAI
Didelis pasirinkimas
įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms
Vestuvėms ir pokyliams tortai
Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N.Y.
Telefonas: STagg 2-5938

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N.Y. Tel. VIrginia 6-9519
Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAUL'S RESTAURANT
LIQUORS — BEER — WINES
SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI
Šeštadieniais, sekmadieniais
Griežia J. Mortotaičio lietuviškas orkestras
Sav. P. VIŠNIAUSKAS
31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

ROMAN FUNERAL CHAPEL
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES J. RAMANAUSKAS
1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.
POplar 5-4110

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 Chesnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc.
PETRAS KARALIUS, savininkas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS
74 Providence Street
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME
Joseph J. & Johanna H. Dirsa
51 PROVIDENCE STREET
WORCESTER 4, MASS.
PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3865

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose —
SKAUSMO VALANDOJE SUTEIKIA PUIKŲ PATARNAVIMĄ
Edward A. Zigas FUNERAL HOME
540 East St., New Britain, Conn.
Tel.: BA 9-2242 — 9-8336
Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

Norite geros—meniškos fotografijos
portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų, vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

Mieliem kun. dr. Vytautui, dr. Pranui su šeima, Onai Strimaitienei, Marijai Juškienei ir jų šeimoms, jų Tėveliui

A ✝ A

VLADUI BAGDANAVIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

A. ir A. MASIONIAI
Dr. A. ir M. VAITEKŪNAI
E. ir P. VAINAUSKAI

PREPARE FOR SEPTEMBER!!!
A SELECT ACADEMY FOR RESIDENT AND DAY STUDENTS
MOUNT ST. JOHN ACADEMY
Gladstone, N. J.
Peapack 8-0640
A New Resident Hall Now Completed for High School Girls
The Academy offers Complete College Preparatory, General & Commercial Courses of Study.
Excellent Music Department, Athletics, Dramatics, Creative Writing.
Elementary Grades: Boys & Girls
Send for Brochure—Mother Superior

Pasinaudokite plačiai žinomos ir gerai užsirekomendavusios firmos, siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą, patarnavimu.
PACKAGE EXPRESS & Travel Agency, Inc.
LICENSED BY U.S.S.R.
BROOKLYN, N. Y. — 1530 Bedford Avenue. Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-314 Market St. Tel. MI 2-2452 ir MI 2-1681. BOwling Green 9-6992
• Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku • Visi muitai apmokami vietoje — mūsų įstaigose, gavėjas nieko nemoka. • Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių prekių • Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%.
Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 iki 6 v., šeštad. ir sekmad. nuo 9 iki 4 val. vak.
MŪSŲ SKYRIAI
78 Second Avenue, NEW YORK 3, N.Y. ORegon 4-1540
107 So. Vermont Ave., LOS ANGELES 4, CALIF. DUnkirk 5-6550
11601 Jos. Campau Ave., DETROIT 12, MICH. TOwnsend 8-0298
832 North 7th Street PHILADELPHIA 23, PA. WAlnut 3-1747
1241 N. Ashland Ave., CHICAGO 22, ILL. HUmbolt 6-2818
651 Albany Avenue, HARTFORD, CONN. CHapel 7-5164
Norėdami daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogų

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Antanas Rauchas, buvęs Kauno operos orkestro koncertmeisteris, mirė 1959 balandžio 30 Kaune. Jo mirimo metinių proga gegužės 7 d., 11 val. Apreiškimo par. bažnyčioje bus gedulingos mišios. Visi giminės, draugai ir Kauno operos teatro darbuotojai prašomi dalyvauti.

Šv. Vardo vyrų draugijos paskutinis prieš vasarą susirinkimas bus gegužės 8 Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišios ir bendra komunija draugijos nariams 8 val. ryte. Po mišių susirinkimas.

Lietuvių Spaudos Klubo narių metinis susirinkimas bus gegužės 8 d. 4 val. popiet Arlington restorane, 383 Arlington Ave., Brooklyn, N. Y. Darbotvarkė: prezidiumo sudarymas, praeito susirinkimo protokolo tvirtinimas, valdybos narių pranešimai, komisijų pranešimai, diskusijos, valdybos rinkimai, adv. Briedžio pranešimas tema "Tarptautinio teisimo reikšmė šiandien", A. Trečioko pranešimas tema "Ar vyktina į Lietuvą?", sumanymai.

Stella Valani - Končienė dainuos Rūtos ansamblio koncerte gegužės 7 d. 7 val. vak. Laisvės salėje Elizabethe. Taip pat bus rodomi filmai, kuriuos pagamino J. Siukas ir E. Krueger, neseniai lankydamiesi Lietuvoje.

Baisogaliečių klubo nariai gegužės 8, 4 val. popiet E. Povilanskienės svetainėj, 158 Grand St. šaukia susirinkimą. Bus pagerbtos motinos; bus kavutė Stasių dienos proga. Kalbės St. Jakštas.

40 valandų atlaiduose lietuvių parapijoje Elizabethe, N. J. gegužės 8-10 d.d. pamokslus sako Tėv. L. Andriekus, O. F. M.

Korp. Neo Lithuania gegužės 7, 7:30 val. vak. Festivalio salėje, 40 E. 26 St., N.Y.C., ruošia Finis Semestri. Irena Vakselytė ir Algis Strolis vadovaus pramoginei programai. Bus vaišės ir šokiai grojant orkestrui.

40 valandų Švč. Sakramento adoracijos atlaidai Apreiškimo parapijos bažnyčioje gegužės 1-3 dienomis praėjo labai iškilmingai. Žmonės gausiai lankė pamaldas. Pamokslus sakė kun. dr. V. Bartuška, kun. J. Čekavičius ir kun. Benediktas Bagdonas, O. F. M. Švč. Sakramento išstatymo altorius buvo labai gražiai papuoštas baltomis gėlėmis. Atlaidų užbaigimo mišparuose dalyvavo daugiau kaip 20 kunigų. Buvo labai malonu klausytis parapijos choro gražiai giedant mišparus ir kitas giesmes. Antradienio vakare chorą papildė mokyklos vaikų choras, kuris kartu su parap. choru sugiedojo "Panis Angelicus". Chorui vadovauja muz. Vl. Baltrušaitis. Klebonas kun. Norb. Pakalnis atlaidam kuo iškilmingiau paruošti parodo daug rūpesčio, o svečiam didelio vaišingumo.

Baltų Akademikų Federacija ruošia tradicinį pavasario koncertą ir šokius gegužės 14, 8 v. v. Liederkranz klube, 6 E. 87 St. New York City. Programą išpildys jaunimo meninės pajėgos. Kviečiami studentai ir jų bičiuliai.

Čirlionliečių priėmimas po koncerto gegužės 21 d. 7:30 v.v. Academy of Music Hall bus Apreiškimo p-jos salėje. Būtų daugiau šilimos, jei jame dalyvautų gausiau svečių. Norintieji pobūvyje dalyvauti prašomi registruotis pas P. Leveckienę, 89-01 102-nd St., Richmond Hill, 18, N. Y. Telef.: Virginia 6-8115.

Lituanistikos . . .

(Atkelta iš 4 psl.)

šoma Apygardos iždininkui adresu: A. Maceika, 104-06 85th Ave., Richmond Hill 18, N.Y.

Aukodami šiam kilniam tikslui, taupome ateičiai nerūdijantį gyvosios lietuvybės kapitalą, kurio labiau ir labiau reikia siekiant atgauti savo kraštо laisvę. Tebūna mūsų širdys dosnios šiam didžiajam reikalui.

Visiems aukojusiems iš anksto lieka dėkinga

LB New Yorko Apygardos Valdyba

ALMUS GALERIJOJE gegužės 1 atidaryta Sandros Čipkuvienės paroda. Čia ją matome prie galerijos lango su savo vyru Alfonsu Čipkum. Nuotr. V. Mažello.

BROOKLYNO tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, gegužės 15 rengia didžiulę jaunimo šventę. Nuotr. V. Mažello.

"Šoko mėnesiais ir metais"...

DR. H. LUKAŠEVIČIUS

"Jei taip užtektų sveikatos, šoktum mėnesiais ir metais" — sako vienos pasiutpolkės žodžiai. Beje, tai ne vien tik žodžiai. New Yorke turime vieną tokią grupę, kuri "šokdama mėnesiais ir metais" visą dešimtmetį prašoko. Tiek sveikatos turėjo New Yorko tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės. Ta proga redakcijos vardu teko kreiptis į J. Matulaitienę šiais klausimais:

Kas jus paskatino organizuoti jaunimą šiam gražiam darbui?

— Meilė lietuviškam šokiui ir pačiam jaunimui. Jų tarpe jau sukuosi 23-čius metus. Buvau kūno kultūros mokytoja Lietuvoje, tremty, ir dabar, štai, tenka dirbti su jaunimu 10 metų New Yorke. Lietuviški šokiai tiek gražūs ir New Yorkas tiek svarbus centras, kad būtina yra čia turėti reprezentacinį šokių vienetą ne vien tik sau — lietuviams, bet ir svetimtaučiams.

Grupės dešimmečio proga ką galėtumėt pasakyti apie jos istoriją?

— Grupė buvo įsteigta 1950 iš šeštadieninės Maironio mokyklos mokinių. Vėliau ją tėsė tos mokyklos auklėtiniai ir jaunimas, atėjęs iš šalies. Dabar grupę sudaro 30 šokėjų: 17 mergaičių ir 13 vyrų. Per savo veiklos laikotarpį turėjome per 90 viešų pasirodymų.

Šokot lietuviams ar ir nelietuviams?

— Ir lietuviams ir nelietuviams. Ten, kur reikėjo reprezentuoti lietuvius, dažnai buvo kviečiama mūsų grupė, nes lietuviški tautiniai šokiai yra ta viena iš tinkamiausių priemonių. Teko dalyvauti labai daug kartų tarptautiniuose festivaliuose ir atskirų tautybių ruošiamose šventėse. Šokome, pav., "Mayflower" laive, Madison Sq Garden Mike Todd baliuje ryšium su filmu "Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų" pastatymu, šokom Columbijos universitete, televizijoje, laimėjome pirmą vietą ir taurę per lenkų ruoštą tarptautinį šokių fesivalį. Žodžiu, kur čia viską beišvardinsi. . .

Kaip reaguoja svetimtaučiai į lietuviškus šokius?

— Entuziastiškai. Lietuviški šokiai palydimi tokiais aplodismentais, kurie toli pralenkia lietuvišką publiką.

Dešimtmečio proga, girdėjome, ruošiate gegužės 15 Schwaben Hall didelio masto Jaunimo Šventę. Kas bus programoje?

— Ši šventė tikrai skirsis nuo visų kitų koncertų. Dalyvaus iš viso virš 150 šokėjų nuo 5 ligi 20 metų amžiaus. Dalyvaus visos šioje apylinkėje esančios grupės (Maironio mokyklos mokiniai, Rūtos ansamblio šokėjai iš New Jersey, Lietuvos vyčių 41 kuopos šokėjai). Programoje daugiau kaip 30 atskirų šokių. Bus šokėjų bendras paradas. masiniai bendri šokiai, kuriems ir scenos neužteks — teks naudoti salę. Žodžiu, pamatysim. Ruošiame, stengiamės, o kaip pavyks — priklauso nuo publikos.

Visuomenė sakė jums nemaža komplimentų. Ką jūs turėtumėt pasakyti visuomenei šokėjų vardu?

— Mes labai vertiname ir branginame visuomenės palankumą. Tai yra vienintelis atpildas už mūsų visą darbą. Dėkojame nuoširdžiai. Ta proga kviečiame visus į mūsų dešimtmečio minėjimą. Jaunimas džiaugsis, kad jo gražios pastangos yra vertinamos.

Jūsų grupėje jaunimas turi progos susipažinti ir pabendrauti. Tad pabaigai vienas nekuklus klausimėlis: ar buvo pas jus šokusių ir nušokusių... ligi altoriaus?

— Buvo ir, atrodo, dar bus — užbaigė J. Matulaitienė mūsų pasikalbėjimą, kurio metu, tiesą pasakius, aš jos net nemačiau. Ji buvo už 5 mylių. Pasišnekėjome, kaip mes seni amerikontai sakom, "per dratą". Atseit, telefonu. Ji taip užimta šventės rengimu, lekia iš repeticijos į repeticiją, kur tu žmogau tą "sputniką" asmeniškai bepagausi! Taigi, surašiau juodu ant balto, ką girdėjau, ir statau tašką.

Laimėjimų vakaras ruošiamas Amžinojo Rožančiaus draugijos Apreiškimo parapijos salėje birželio 5 d., 4 val. popiet.

Jurgis ir Ona Griniai balandžio 30 atšventė savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Pagerbtuvių vakarienė buvo suruošta šv. Jurgio lietuvių parap. salėje, o gegužės 1 jų intencija kleb. kun. A. Petrauskas aukojo mišias. Pagerbimo vaišėmis rūpinosi Albina Pakinkis.

Išnuomojamas penkių kambarių butas su šildymu. Pageidaujama suaugusių šeima. Skambinti HY 1-5290.

NEPAPRASTAS ĮVYKIS NEW YORKE!

J. MATULAITIENĖS vadovaujama New Yorko Tautinių Šokių Grupė savo 10 metų darbo sukakčiai paminėti

GEGUŽĖS 15

RUOŠIA DIDELĘ

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

Programoje:

1. NEW YORKO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ,
2. NEW JERSEY "RŪTOS" ANSAMBLIO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ,
3. LIETUVOS VYČIŲ 41 KUOPOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ,
4. MAIRONIO ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS MOKINIAI.

Masiniai šokiai bus išpildomi salėje

PROGRAMOJE DALYVAUJA 150 TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠOKĖJŲ

Vieta: Schwaben Hall, 474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y. (prie Myrtle Ave.)
Bilietai: Suaugusiems $2.00; Vaikams ir moksleiviams $1.00
Pradžia: 5 val. vakaro. Šokiams groja: R. Butrimo orkestras

Savo atsilankymu paremsite lietuvišką jaunimą!

BOSTONO ŽINIOS

Skautų ir skaučių tėvų ir globėjų susirinkimas šaukiamas gegužės 6 d. 8 val. vak. tautininkų namuose. Programoje bus paskaita ir pasitarimai jaunimo auklėjimą liečiančiais reikalais.

Maldos Apaštalavimo draugijos susirinkimas bus gegužės 6 d. po gegužinių pamaldų parapijos salėje po bažnyčia.

Moterų - Merginų Klubas gegužės 7 d. 8 val. vak. ruošia viešą Whist Party parapijos salėje prie E. 7th St.

Liaudies šokių festivalis, kurį ruošia Bostono tautinių šokių sambūris, Onos Ivaškienės vadovaujamas, bus gegužės 8 d. 3 val. popiet aukštesnės mokyklos salėje Thomas Park. Dalyvauja 12 tautų: lietuviai, latviai, airiai, anglai, armėnai, ispanai, portugalai, lenkai, škotai, švedai, ukrainiečiai ir žydai.

NORWOOD, MASS.

Vincas ir Elžbieta Kudrikai gegužės 7 švenčia 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Vincas Kudirka uoliai darbuojasi katalikiškose organizacijose, rūpinasi lietuvių šelpimu ir Lietuvos laisvinimu. Šiuo metu jis yra ALR Katalikų Federacijos N. Anglijos apskrities ir Norwood, Mass., 10 skyriaus pirmininkas. Sukakties minėjimą ruošia sūnūs Bronius, Vincas ir duktė Onutė. Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčioje 10:30 bus mišios, vėliau pietūs Runeberg Hall, Wilson gatvėje.

B. K.

KUR ATOSTOGAUTI?

Kiekvieno žmogaus jėgos metų bėgyje išsenka ir joms atgauti reikalingas ramus poilsis, malonios atostogos. Mūsų vasarvietėje—**Osterville Manor**—Jūs rasite ramų malonų poilsį ir tikrai atgausite visas, per paskutinius metus išeikvotas, jėgas.

Osterville Manor yra gražiame pušynais apaugusiame Cape Codo pusiasalyje prie Atlanto, kur šiltosios srovės vandens temperatūra 70-80°. Visi mūsų vasarvietės svečiai naudojasi uždaru (privatišku) paplūdimiu, kurio švarus smėlis dar po kelis kartus valomas ir sijojamas, todėl į šį paplūdimį tegalima jeiti tik su atskirais leidimais, kuriuos parūpiname visiems svečiams. Prie paplūdimio yra automobiliams saugoti vieta, už kurią atskirai mokėti nereikia. Mūsų vasarvietės kainos yra labai žemos, jas lyginant su kitomis panašiomis vasarvietėmis, todėl tikime, kad Jūs apsispręsite savo atostogas praleisti pas mus — Cape Code **Osterville Manor** vasarvietėje.

Mes būsime labai laimingi, jei apsisprendę atostogauti susisieksite su mumis ir pranešite kuriuo metu žadate atvykti, kad galėtume Jums rezervuoti kambarius, kad atvykę nebeturėtumėte jokio rūpesčio ir galėtumėte visą atostogų metą skirti poilsiui ir malonumams.

Laukiame Tamstų pranešimų ir prašome klausti, jei dar kiltų kokių nors neaiškumų. Mus galite pasiekti šiais adresais:

Osterville Manor, Inc., Osterville — Cape Cod. Mass. Tel. GArden 8-6991
arba Bostone — 265 C Street, So. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-7730

Jūsų J. Kapočius

Žaliuojančiuose ir žydinčiuose Catskill kalnuose

DRUSKONIE HALL

vasarvietė jau priima svečius savaitgaliams ir ilgesniam laikui. Priimami užsakymai Memorial Day savaitgaliui ir vasaros sezonui. Rašyti:

Mrs. S. Kraunaitis, Andes, N.Y.
Tel. Andes (Endis) N. Y. 2781

Prieinamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš
ONOS IVAŠKIENĖS
BALDŲ KRAUTUVĖS
galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, valkam lovutės, virtuvės reikmenys ir k.
LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Off. Tel.: AN 8-4618
Res.: AN 8-5961
Krautuvėje galima gauti DARBININKĄ, pratęsti prenumeratą arba užsisakyti naujai.

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS VAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORK

Wm. J. Drake (Dragunas)
LIETUVIS ADVOKATAS
84-14 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN 21, N. Y.
(Forest Parkway stotis)
Tel. Hickory 1-5220
Rez. JAmaica 6-7272

Since 1889
OUR ONLY STORE
We Deliver Anywhere
We Telegraph Flowers Anywhere
Weddings & Funerals our specialty
LASKAS FLOWERS
"FLOWERS FOR EVERY OCCASION"
270 BROADWAY
BROOKLYN 11, N. Y.
Phone: EVergreen 4-8859
7281

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALB. BALTRŪNAS - BALTON — Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499